

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 25.— Din
za inozemstvo 40.—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišstvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 4 in 54. Telef. št. 36

Podružnici:

Maribor, Barvarska ul. L.
Celje, Aleksandrova c.

Racun pri pošt. čekov.
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 16. februarja.

«Slovenec» je kaj posebno ponosen na to, da je za dr. Korošca glasoval vsenilski profesor dr. Serko. Baš prirodoslovna veda in medicinska znanost sta se razvijali malone v stalnem odporu proti onim, katerim je sedaj profesor ljubljanske medicinske fakultete izrazil svoje zaupanje. Je pač špecialiteta ljubljanske univerze, da je tudi vsenilski profesor medicine klerikalec. Znanost s tem gotovo ni ničesar izgubila, a dvomimo tudi, da bi Slovenci s tem kaj pridobili na ugledu.

Največji duhovni znanosti so bili že od nekdaj v najostrejšem nasprotju s klerikalizmom. Tako je bilo in je še danes po vseh univerzah evropskega kontinenta, izvenem v Ljubljani. Ne bote se spominjamo dobrih 15 let nazaj, na govor takratnega vsenilškega profesorja dr. Masaryka v dunajskem parlamentu. Zaklical je tedaj kot poslanec svojim rojakom: «Upam, da bodo tovariši mladodelske in agrarne stranke upoštevali, da kot sinovi češkega naroda nikoli in nikdar ne morejo sodelovati s klerikalizmom kakršne koli vrste!» Masaryk je bil že takrat eden največjih znanstvenikov, eden največjih duhov v delu za resnico, svobodo in napredek. Danes je eden najrazboritejših vladarjev. On je ostal doleden in značajan. Zato tudi danes kakor nekdanj proti njemu besni gnev klerikalizma.

Služaj profesorja dr. Serka le dokazuje, da bo pri nas treba tečaje za politične analfabete preložiti s hribov na našo metropolo. Treba bo predvsem pojasnil o razliki med taktiko in politiko klerikalizma. Ne bo odveč, če se bo tudi znanstvenikom obrazložila temeljna točka današnjega klerikalizma, o kateri je n. pr. dal 16. februarja 1906 sam papež Pij X. v svoji encikliki «Vehementer» točno pojasnilo. V njej pravi: «Množica nima druge dolžnosti, ko da se dá voditi in da kakor poveljna čreda uboga povelja svojih pastirjev. (Multitudines officium sit gubernari se pati et rectorum sequi dictum obidentur.) — Laiki so zbrani okrog svojih škofov, škofje okrog papeža in tako jadravo v luko večnega izveličanja. . . V ta namen se morajo ustanavljati zavetišča za otroke, domi za dečke in deklice, družbe katoliških mladeničev, znanstveni krožki (medicinske fakultete takrat v Ljubljani še ni bilo!), delavska društva ter ženske družbe, zadruge, hranilnice itd. Uprava teh zavolov mora biti v rokah moč, ki so katoličani ne le po imenu, temveč tudi po duhu in dejanju, ki izkazujejo v vsem in povsod dolžni respekt škofom in papežu — vladarju.» Nikdo, ki ni versko (recte: klerikalno) zanesljiv, ne sme priti v nasledstvo teh zavolov, ki se morajo proglasiti za katoliške.

S takimi in enakimi citati iz zgodovine klerikalizma bo treba tudi profesorjem medicine in šolnim odpirati oči, da bodo razumeli, kaj znači demokracija z večnim diktatorom na čelu, kaj klerikalna kultura, naprednost in svobodomiselnost, a da bodo tudi razumeli, komu služijo klerikalne socialne, kulturne, verske in politične ustanove ter gesla o avtonomiji Slovenije.

Nele med klerikalizmom, tudi med katoliško cerkvijo in demokratično državo je globok notranji razpor. Cerkev znači nadprirodno avtoriteto, avtoriteto nad človekom in mimo človeka. Ta avtoriteta stoji nad državo, a država je njen del. Ta avtoriteta se tudi ne da menjati. Ona traja brez razvoja. Nasproti njej znači demokracija avtoriteto v človeku in iz človeka. Demokracija znači stalni razvoj, a demokratska država je njena podlaga in posledica tega razvoja. On je del ljudstva. V demokratični državi stoji pred nami mesto nadprirodne sile človek, ki vidi svojo silo v svojem srcu, v sebi. V tem nazoru je prepad med katoliško in demokratično vzgojo naroda.

Cilj klerikalizma je popolna oblast politikujočih duhovščine nad zaslepljenim, zdogmatiziranim in servilnim ljudstvom. Cilj napredne jngoslovenske demokracije pa je popolna in neokrnjena avtonomija ljudstva. Do najvišje popolnosti razvita energija naroda, telesna, duševna in moralna. Svoboden in svobodomiseln državljani naj najde avtoriteto v samem sebi, z lastnim razumom naj sodi, po lastnih nogah naj hodi, ne pa ob palicah politikujočih duhovščine ali kogarkoli drugega.

Naš cilj je mogočno in edinstvena Jugoslavija s samostojno mislečim, vseh duševnih spon neodvisnim narodom, cilj klerikalizma je s kitajskim zidom obdana provinca Slovencev, kjer bo vse odvisno od milosti gospoda škofa. Škofija

Klerikalci bi radi v vlado za vsako ceno

KOROŠEC IŠČE STIKOV Z RADIKALI IN CELO SAMOSTOJNIMI DEMOKRATI. — PRIPRAVLJEN JE RAZBITI OPOZICIJSKI BLOK. — VSE NJEGOVE INTRIGE BREZUSPEŠNE.

Beograd, 16. februarja. p. Jutri odpotuje v Zagreb dr. Korošec. Ostal je v Beogradu dalj časa kakor ostali šefi opozicije, z namenom, da poizkusi rešiti obupni položaj svoje stranke. V tem smislu je tudi dal nekoliko deklamatorskih izjav blokaškim listom. Dr. Korošec je poizkušal stopiti v kontakt z radikali in je pri tem zahteval, da se žrtvujejo samostojni demokrati. Obljubljal je, da se bo ločil od opozicijskega bloka ter je ponujal najširše koncesije. Vse njegove intrige pri radikalah pa so ostale popolnoma brez uspeha.

V desperatnem stanju je dr. Korošec danes poizkušal dobiti kontakt tudi s samostojnimi demokrati preko Pribečevića. Ponujal je skupno sodelovanje obetajoč, da se ne bo vmešaval v nobeno vprašanje, samo da se mu da gotove koncesije za Slovenijo; zatrjeval je tudi, da bi mogel ojačiti takozvano prečansko fronto. Seveda je Korošecv poskus ostal brez uspeha. Nacionalni blok je absolutno kompakten ter je Korošecva misija popolnoma propadla.

Danes je dr. Hohnjec prošil g. Timotijevića, da preko g. Grisogona poizkusi kontakt s samostojnimi demokrati, kar se mu je posređilo. Korošec se popolnoma

skrhirač vrača v Zagreb in Ljubljano brez vsakega rezultata.

POSŁANIK BALUGDŽIĆ NI PRISPEL V BEOGRAD.

Beograd, 16. febr. r. Blokaški listi so lausirali vesti, da v Beograd dospe odnočno, da je že dospel berlinski poslanik Zivojin Balugdžić. Vaš dopisnik se je o tem informiral na najkompetentnejših mestih, a nikjer ni nikomur nič znanega o dohodu poslanika Balugdžića. Jasno je torej, da se opozicijski listi z navedeno izmišljeno vestjo hoteli izkovati svoj kapital.

AVDIJENCE NA DVORU.

Beograd, 16. februarja. p. Danes opoldne je bil na dvoru minister za agrarno reformo dr. Krizman, kjer je ostal pol ure.

Beograd, 16. februarja. p. Povodom odkritja, ki ga je danes objavil v «Politiki» veliki župan v Skoplju g. Matković o tem, da je Ilija Šumenković bivši minister v Davidovičevi vladi imel zveze z makedonstvujušči, je Šumenković danes šel na dvor, da se kralju opraviči.

Opozicija zbira še vedno volilni materijal

DA OMILI SVOJ PORAZ KONSTRUIRA VEDNO NOVA VOLILNA NASILJA. PROTEST DR. HOHNJEC PRI PREDSEDNIKU JOVANOVIĆU.

Beograd, 16. februarja. r. Danes ni bilo nikakih posebnih političnih dogodkov. Pozornost je vzbudil poset g. Ljube Jovanovića pri g. Pašiću, ki je pa tral le prav kratak čas, nakar se je pri Pašiću javil minister Drinković.

Davidovičeva stranka še vedno zbira gradivo o «protizakonitostih» med volilno borbo. Davidović je dobil iz Djakova v južni Srbiji brzajavno poročilo, da oblast izvajajo nasilje nad prebivalstvom na ta način, da so določile zapiranje javnih lokalov ob 6. popoldne, po 9 uri ponoči pa je zabranjeno prebivalstvu pojaviti se na cesti.

Beograd, 16. februarja. n. Dr. Hohnjec, bivši podpredsednik narodne skupščine in podpredsednik državnega odbora, je poslal predsedništvu narodne skupščine in predsedniku Državnega odbora pismo, v katerem opozarja na mnogobrojne kršitve volilnega zakona, ki da so jih vršili zastopniki državnih oblasti, predsedniki volilnih odborov. Vršili da so se volilni

falsifikati. Zato prosi Hohnjec predsednika narodne skupščine Jovanovića, da stori najenergičnejše korake za zaščito avtoritete Državnega odbora in narodne skupščine.

PRVE NADOMESTNE VOLITVE.

Beograd, 16. febr. n. Včeraj so se vršile nadomestne volitve v Srbskem Itebeju. Radikalci so dobili 920, zemljoradniki 97, radikalni disidenti in samostalni demokrati 19, druge stranke 1 do 4 glasove. Rezultat prvih volitev se s temi ponovnimi volitvami čisto nič ne spremeni, vladna večina obdrži 163 mandatov, ki so že službeno objavljeni.

NEMCI NA RAZPOTJU.

Beograd, 16. februarja. p. Jutri ima sejo glavni odbor nemške stranke v Novem Sribranu v sanatoriju, kjer leži dr. Kraft. Podoba je, da bodo Nemci sklenili, da napram vladi ne bodo več zavzemali opozicijskega stališča.

Angleško-italijanski konflikt radi eksploatacije albanskih petrolejskih vrelcev

FRANCOSKO-ITALIJANSKO-AMERIŠKI PROTEST V TIRANI. — ITALIJANSKA BALKANSKA POLITIKA V ANGLEŠKI LUČI.

Rim, 17. febr. s. Francija, Italija in Amerika so protestirale pri albanski vladi, ker je dobila angleško-perzijska petrolejska družba, pri kateri je angleška vlada z akcijami precej udeležena, monopol za eksploatacijo albanskih petrolejskih vrelcev. Italijanski protest je privedel do pogajanj med Mussolinijem in angleškim poslanikom v Rimu.

London, 14. febr. a. Tukajšnje časopisje se zadnje dni resno bavi s sporom, ki je nastal med Anglijo in Italijo radi izrabljanja albanskega petrolejskega ozemlja. «Daily Express» javlja namreč, da je ministrski predsednik Mussolini poslal albanski vladi energičen protest, da daje Albanija važne koncesije družbi Anglo-Persian-Oil-Company. Ta družba se je zato pritožila pri angleški vladi, ki je s svoje strani naročila rimskemu poslaniku, naj nemudoma stori korake pri italijan-

ski vladi. S tem sporom in z obojestransko Italije napram Balkanu se bavijo tudi «Times», ki omenjajo pri tej priliki ne samo italijanske odnose napram Turčiji, Grški, Albaniji, temveč tudi razmerje do Jugoslavije, o kateri pravijo, da se zdi, da se je Italija sicer ne pismeno pač na duševno obvezala, da ne bo delala ovir eventualni ekspanzijskim namenom Jugoslavije. Italija je opustila politične konflikte z Jugoslavijo radi tega, da si je zagotovila praktične trgovske dobičke. Italija se zaveda, da napetost, kakršna je obatovala med njo in Jugoslavijo ni bila usodna samo za Reko, temveč tudi za Trst in Benetke. Zato je sklenila z Jugoslavijo prijateljsko pogodbo in si zagotovila v Albaniji proste roke in posebne pravice, tako da se more protiviti drugim državam, ki bi si hotele zagotoviti v Albaniji kake predprave.

NAŠ KONZULAT NA REKI.

Reki, 16. februarja. r. Naš novooznan konzulat na Reki je začelo začel izvrševati svoj delovanje v hotelu «Royal». Pogajanja za odkup palače, v kateri bo nameščen naš konzulat s celokupnim osebjem, tečejo prav povoljno in bodo bržčas v kratkem zaključena.

bo nastavljal učitelje, profesorje in vsenilške znanstvenike, škofija bo dajala obrtno pravico industrialcem, trgovcem in obrtnikom, škofija bo določala, kdo je najboljši poslušen v občini in v okraju, da sme biti župan ali okrajni načelnik, kdo največji krvavi vitez, da postane predsednik klerikalne republike.

Kar klerikalci v svojem jezuitizmu in v zasledovanju svojega cilja pišejo o svobodomiselnosti in naprednosti, to pametnega in politično kolikaj uvidnega človeka ne more vznemirjati. Na tem tudi ničesar izpremečiti ne more, ako je klerikalno skrinjico volil vsenilski profesor dr. Alfred Serko.

Pogajanja z Madžarsko

Beograd, 16. februarja. p. Naša delegacija za pogajanja z Madžari je izdala danes popolnoma nastopni komunikat: «Danes dopoldne je bila v ministrstvu za zunanje stvari konferenca, katere so se udeležili pomočnik ministra za zunanje stvari Marković, predsednik delegacije za pogajanja z Madžari dr. Perić, poslanik v Budimpešti Tihomir Popović in pomočnik prometnega ministra Avramović. Na seji so razpravljali o konvencijah, ki se nahajajo v štadiju pogajanj. Tek pogajanj je zelo povoljen.

TURČIJA ODKLANJA POSREDOVANJE ZVEZE NARODOV.

London, 16. februarja. s. «Daily Mail» javlja iz Carigrada, da je turška vlada končnoveljavno sklenila, da bo odklonila predlog, da odpotuje v Zenevo delegacije, ki naj bi razpravljali o izgonu grške patrijarha, ker gre za popolnoma notranjo politično zadevo.

Mussolini v borbi s senatom in generali

DA SE IZOGNE PRETEČEMU PORAZU V VPRAŠANJU ARMADNE REFORME JE MUSSOLINI OBOLEL.

Rim, 16. februarja. a. Da današnji seji senata je minister za notranje stvari Federzoni naznanil, da je ministrski predsednik Mussolini lahko obolel, ter da je moral ostati v postelji. Poklican je bil k njemu zdravnik profesor Bastianelli, ki je konstatiral lahko obolenje in svetoval ministrskemu predsedniku, naj si nekoliko odpocije. Ker želi ministrski predsednik Mussolini prisostvovati razpravi o reformi italijanske vojske, ki naj bi se danes začela v senatu, pa tudi z ozirom na to, ker je lahko obolel tudi finančni

minister De Stefani, so se razprave senata za nekaj časa odgodile, da ministrski predsednik in finančni minister zopet ozdravita. V opozicijskih krogih smatrajo bolezen ministrskega predsednika, zlast pa tudi bolezen finančnega ministra, za kolikor toliko politični. Znano je namreč da vsi generali, ki so člani senata, odločni nasprotujejo armadni reformi, kakor je predložila vlada in skoro ni pričakovati, da bi ta reforma mogla uspeti v senatu.

Nov načrt garancijskega pakta

HERRIOT IN CHAMBERLAIN SE POGAJATA O ZVEZNI POGODBI VSEH NEMŠKIH MEJASEV.

Paris, 16. februarja. a. «Matin» javlja, da se med ministrskim predsednikom Herriotom in angleškim zunanjim ministrom Chamberlainom vrše pogajanja za varnostno pogodbo, ki naj bo nekaj kompromis med običajnimi zveznimi pogodbami in ženevskim protokolom. Vse države, ki mejijo ob Nemčijo, a tudi Nemčija sama, naj bi pristopile k tej pogodbi, vendar pa se za enkrat vrše pogajanja samo med Francijo in Anglijo. Zapadne sile, ki pristopijo k tej pogodbi, bodo izjavile Zvezi narodov, da bi vsak napad s strani Nemčije proti katerikoli

točki meje od Severnega do Sredozemskega morja smatrale za napad proti vsem silam, ki bi sprejele to pogodbo. Nemčija pa bi izjavila, da pristane na to da ne bo izvajala nikakih napadov. «Matin» dostavlja, da bi Zveza narodov ratificirala to pogodbo in bi tudi takoj pristopila k razpravi o sredstvih, da bi se ta pogodba razširila tudi na druge evropske države. Angleški dominijoni bi se v tej stvari ne zavezali s pogodbo, temveč bi se samo pozvali, da izjavijo, da pogodbi ne nasprotujejo.

Oster konflikt med Coolidgeom in senatom

SENAT ODKLANJA IMENOVANJA KELLOGA IN WARRENA. — COOLIDGE GROZI Z REPRESALIJAMI.

Washington, 16. febr. z. Predsednik Zedinjenih držav Coolidge grozi z naknadnim zasedanjem kongresa, ako senat do 3. marca, ko preneha zasedanje, ne potrdi imenovanja Kelloga za državnega tajnika in Warrena za generalnega državnega pravdnika. V politični zgodovini Zedinjenih držav se dosedaj še nikdar ni pripetilo, da senat ne bi ratificiral imenovanja članov kabineta s strani predsednika. Topot pa se je pojavil silno oster odpor, predvsem proti Kellogu, b všemu veleposlaniku v Londonu, ki ga dolže, da je v Parizu pri pogajanjih za finančni dogovor zapletel Zedinjene države v soudeležbo na evropskih zadevah. Opozicija ni toliko naperjena proti Kellogu osebno, kakor proti pariški pogodbi sami.

Zurnalistično vodstvo boja proti Coolidgeu je prevzel, kar je značilno dovolj, nekdanji ameriški veleposlanik v Londonu in sedanj glavni urednik dnevnika «Washington Post», Harvey, ki je neizprosno sovražnik Zveze narodov in jo ravno radi tega prestopil svojočasno od demokratov k republikancem.

Nasprotovanje senata proti Warrenu temelji deloma na tem, ker je bil svojočasno v intimnih odnosih s sladkornim trustom, ki je zelo interesiran na sedaj še neredenim vprašanju znižanja carine na sladkor. Zatrjuje se, da je bil dosedanj generalni državni pravdnik Stone le zato imenovan za sodnika, da je mogel postati generalni državni pravdnik Warren, ki je znan kot jako popustljiv človek. Tudi senator Borah, predsednik senatne komisije za zunanjo politiko, je nasprotnik potrditve obeh imenovanj.

Budimpeštanski incident Borba za francoski frank

Budimpešta, 16. februarja. z. Madžarsko-češki incident radi pobeга špijonaže osumljenega Hladyš-Doberniga na češko poslanstvo v Budimpešti, je bil v soboto prijateljsko poravnano. Češko-slovaški poslanik Vavrečka je v smislu navodil svoje vlade pristal na madžarsko stališče, da špijonaža ne spada med delikte, ki uživajo azilsko pravico. Hladyš-Dobernig je bil zato v soboto večer zopet izročen madžarskim oblastem. Zunanji minister Seitovszky se je obenem opravičil, ker so madžarski organi pri zasledovanju Hladyša vrtili na eksteritorialna tla češko-slovaškega poslanstva.

London, 16. februarja. s. «Times» poročajo iz Newyorka, da so devizni trgovci v četrtki in petek nakupili velike množice francoskega franka in trgvali izključno na podlagi francoskih naslovov, ker se je zopet pričel beg pred frankom. List izjavi, da beg pred frankom povzroča naraščajočo inflacijo.

Paris, 16. februarja. s. Herriot je včeraj razpravljaj s finančnim ministrom Clementelom in guvernerjem francoske banke o finančnem položaju. Kartel levice namerava v prihodnjih dneh storiti energične korake, da nastopi proti napadom opozicije, ki postajajo vedno ostrejši. Govorice o sporu med Herriotom in guvernerjem francoske banke so še vedno vzdržujejo. Pravijo, da bo Herriot danes v zbornici poročal o raznih ukrepih vlade, s katerimi se namerava dvigniti zaupanje v francoski kapital.

RUMUNSKA KRALJICA V BEOGRADU.

Beograd, 16. febr. p. Javlja se, da bo jutri dospela v Beograd rumunska kraljica Marija.

Borza

16. februarja:

TRST: Devize: Beograd 39.60 do 39.90, Dunaj 0.0343 do 0.0353, Praga 71.75 do 72.25, New-York 24.20 do 24.35, Curih 468 do 472, dinarji 39.50 do 39.80, 20 zlatih frankov 93.50 do 94.50, zlata lira 469.

CURIE: Beograd 8.50, New-York 519.30 London 24.97, Paris 27.15, Milan 21.35, Praga 15.40, Budimpešta 0.0072, Bukarešta 2.65, Sofija 3.775, Dunaj 0.007320.

DUNAJ: Beograd 1158 do 1162, Berlin 16.850 do 16.950, Budimpešta 97.90 do 98.70, Bukarešta 360 do 362, Milan 2916 do 2928, New-York 70.935 do 71.185, Paris 3730 do 3740, Praga 2102 do 2112, Varšava 13.000 do 13.700, Sofija 514 do 518, Curih 13.665 do 13.715, dinarji 1154 do 1160, dolarji 70.460 do 70.860, lire 2905 do 2925.

PRAGA: Beograd 55.525, Dunaj 4.70, Rim 139.75, New-York 33.80, Curih 635.25.

BERLIN: Beograd 6.84, Milan 17.27, Praga 12.43, Curih 50.77.

Odkupujte bero

Po doželnem zakonu kranjskem od 13. julija 1882, št. 25 d. z. ex 1886, oziroma z dne 25. januarja 1896, št. 8 d. z., se lahko odkupi za denarjem novčane in stvarne davščine za cerkve, župnije in njih organe.

Ker § 5. pri pridelkih jemlje za podlago cene od let 1885-1894, se je duhovščina odkupu bere protivila po izbruhu vojne in po prevratu se bolj nego poprej. Ker je odkupe zaprečila, je bila ona, oziroma njen privilegirani del edini stan, ki ni trpel na oslabilje nju valute. Zanimivo pa je, da je ta gospoda najbolj na delu, kadar treba križati proti dinarju in izmenjivati kron, sama pa je davke sebi pobirala v naturi, t. j. več nego v zlatu. Dajanje Slovencev na bari in vrhu tega za zvozne itd. daleko presega vse direktne davke kmečkega stanu.

Klerikalni «tigri» so pred leti dosegli, da so se vsa odkupna postopanja ustavila. Ministrstvo ver je odredilo že pretekli mesec, da se imajo postopanja o odkupu bere zakonito nadaljevati in dovršiti.

Zakon se z upravnim odredbo razveljaviti ne more. Zato je vlada prav storila, da je preko «tigr» pomagla zakonu do veljave.

V odkupnem postopku bodo prizadeti duhovniki seveda zahtevali, da se vzame v obzir devalvacija valute. Vendar do zdaj nimamo nikjer zakonite podlage za tako stališče. Cene iz let 1885-1894. se bodo dele ugotoviti v forintih. 1 gld. = 2 kroni = pol dinarja. Vsi drugi morajo tako računati, bodo pač morali gg. duhovniki tvriti. Priporočamo, da se uvede odkupno postopanje povsod, kjer so duhovniki zlorabljali vero za SLS.

Volilna sleparija v mariborskem okrožju

Maribor, 16. februarja.

V soboto zvečer je končal svoje delo glavni volilni odbor za volilno okrožje Maribor-Celje pod predsedstvom člana stola sedmorice iz Zagreba, dvor. svet. Laziča. Že takoj po volitvah smo dobili od več strani skoro neverjetna poročila o nečestnih volilnih sleparijah klerikalnih županov in komisarjev. Poročila smo namenoma zadržali do konca delovanja glavnega volilnega odbora, ker smo hoteli počakati na uradne podatke, da ne vzbujamo nepotrebnega razburjenja in polemike.

Kakor smo zvedeli sedaj od članov volilnega odbora, odgovarjajo vesti naših poročevalcev popolnoma resnici. Tudi glavni volilni odbor je uradoma ugotovil celo vrsto netočnosti, nerednosti in sleparij, ki so jih zagrešili klerikalni župani in komisarji. Nad 30 občin ni imelo od sodišča potrjenih volilnih imenikov, kakor to predpisuje volilni zakon. Po nekod so župani zapisovali kar sproti na volišču volilce v imenik, drugod so volili po imenikih iz leta 1922. itd. Volilni zakon predpisuje ravno radi onemogočenja sleparij, da morajo člani komisije po volitvah popisati volilni akt. Nekateri klerikalni komisarji (n. pr. prof. Miakar iz Ptuj) pa so prinesli tozadevne zapisnike kar samo od njih samih podpisane. Kdaj so podpisali, tega seve ni mogoče dognati.

Jasno je, da so volitve v teh občinah — gre za par tisoč glasov, neveljavne. In tako je drugi mandat Narodnega bloka (v pošte pridre dr. Lipold) še vedno sporen.

Auguste Gauvain o naših volitvah

Omenjali smo že par sodb iz inozemstva o izidu zadnjih volitev v Jugoslaviji. V znanem francoskem listu «Journal des Débats», ki je orijentiran katoliško, a z naklonjeno pozornostjo motri notranji razvoj v naši državi, je v številki z dne 12. februarja napisal Auguste Gauvain članek Les élections yougoslaves, v katerem uvodoma karakterizira napredovanje, oziroma nazadovanje posameznih strank, potem pa izvaja o poteku in pomenu volitev sledeče:

... Morda bo trdil Radić, da je vlada delala s silo. Res da so čete prišle iz Srbije, da zagovarjajo red v slučaju, če bi agitatorji poskušali ustrahovati vladne pristaje. Navkladi in metode radićevcev so opravičevale te previdne odredbe. Toda čete so ostale v vojašnicah ter jim ni bilo treba nastopiti v času volitev. Radićevci so tako videli, da njihova volilna svoboda ni niti najmanj ogrožena ter so se vsi udeležili volitev, dasi so se prvotno hoteli vzdržati od njih. Dopsnik «Times» je brzojavil svojem listu iz Zagreba: «V presenečenje mnogim Hrvatim so bile volitve popolnoma svobodne. Nihče se ni dotaknil radićevskih skrinjic ali onih od ostalih skupin opozicije, niti ni oviral volilcev. Policija v uniformi, opremljena s puškami z naaženimi bajonetji, je nastopala obzirno in taktčno, nič slabše kot policemem londonski.» Prodaja alkoholnih pijač je bila prepovedana do torka jutraj. Vojaške in higijenske varnostne odredbe so se izpolnjevale v največjem miru, tako da so se agitatorji vseh vrst obnašali povsem mirno. Treba je naravnost čestitati vladi na tem rezultatu. Stori la je v polni meri svojo dolžnost, da se je potrudila in preprečila pre-

napetežem terorizirati volilce v predelu, kjer je Radić še nedavno mislil, da mu je vse dovoljeno.

Demokratska frakcija, ki jo vodi Prihićević, je pridobila osem mandator. Stela bo 22 poslancev, namesto dnoedanjih 14. Res da je to število škrornno, toda vendar priča o znatnem napredku duhov na Hrvatskem. Inteli genčni sloji in mladi ljudje se vedno bolj nagibajo k edinstvu in so siti radićevstva. Polagoma se bodo še bolj okrepli. Stari služabniki avstro-ogrškega režima, slabo vzgojeni za skupno življenje in navajeni na opozicijo iz principa, se bodo polagoma umaknili možem, vzgojenim v svobodni državi in zavedajočih se narodne skupnosti. Kmetje hrvatski, ki jih silijo v ekstravagantni komunizem, pa bodo naposled razumeli, da jih Radić vodi za nos ter jih izkorišča. Po drugi strani na bo v Sloveniji abbéju Korošec, šefu ljudske stranke, postalo brzokone jasno, da ne gre goniti sistematično opozicijo napram radikalni stranki. Izgubil je pet mandator od 24, največ v korist radićevcem. Slovenija in katoliška vera nimata ničesar pridobiti od tega radićevskega napredovanja. Abbé Korošec, ki je sodeloval v radikalno - demokratskem koncentracijskem kabinetu, kjer je imel portfelj prosvete, se more z lahkoto zopet vrniti k svojemu nekdanjemu načinu. Pašić mu more pokazati, da je radićevstvo njiju skupen sovražnik in da je prišel čas, da sodeluje koristno na definitivni organizaciji države.

Eden ugodnih rezultatov volitev je neuspeh številnih malih skupin. 48 strank je postavilo svoje liste, kar je bilo vsekakor preveč. Prav ugodno je, da so volilci odklonili vse te male tvorbe, za katerih ustanavljanje daje proporcionalni volilni sistem preveč noguma.

— To objektivno sodbo uglednega francoskega publicista naj si pazno prebere naši klerikalci in vsi oni klerikalci, ki so se dali voditi po naglih iz perspektive domačega zvonika.

Kongres francoske socialistične stranke

Herriotovi vladi je zagotovljen nadaljni obstoj.

Pariz, 13. februarja.

Včeraj je končal letni občni zbor francoske socialistične stranke, ki je štiri dni zasedal v Grenoblu. Kongres je vzbujal splošno pozornost politične javnosti in se je vse časopisje metro-pole in province obirno pečalo ž njim, zakaj v Grenoblu se ni le sestavljala bilanca socialističnega pokreta, marveč se je odločalo tudi o mnogo važnejšem vprašanju — o nadaljni usodi levičarskega kartela in radikalno - socialističnega kabineta, ki mu načeluje že deveti mesec lyonski župan gosp. Herriot.

Za poznavaoca političnih prilik v Franciji je bilo v naprej jasno, da v sedanjem položaju nikakor ne bo prišlo na tem krilu do razpada vladajoče koalicije in da se bo duhovitemu in spretnemu voditelju francoskih socialistov, gosp. Leonu, Blumu posrečilo najti formulo, ki bo vsaj na zunanji rešila socialistični program, obenem pa zagotovila levičarski vladi nadaljno podporo 100 socialističnih glasov v parlamentu. Gosp. Herriot brez socializma nima večine. Če bi ga oni zapustili, bi moral takoj demisijsionirati in na krnilo bi prišla desnica, ki bi razpisala nove volitve. Volitev se pa boje tako Herriotovi socialistični radikali, kot Blumovi in Renaudelovi socialisti po precejšnjem razočaranju, ki so ga neuspehi politike «levega kurza» izzvali v Franciji.

Te težke odgovornosti ni hotel prevzeti nobeden izmed v Grenoblu zbranih kapelnikov francoskega socializma. Sicer se je na kongresu pojavila leva struja, ki je precej ostro kritikovala popuščanje parlamentarne skupine v vprašanju amnestije, ponovnega sprejetja odpuščenih železničarjev, zlasti pa glasovanje socialističnih poslancev za afiširanje znanega nacionalističnega govora ministrskega predsednika proti Nemčiji. To levo strujo sta vodila v naskok «državljan» Bracke in Marxov vnuk Jean Longuet, ki menda nista docela pozabila, da sta pred leti že stala z eno nozavo v komunističnem taboru. Zanimivejša kot ta «čista» levica, ki jo mora iz bojnosti pred komunistično konkurenco markirati vsaka socialistična skupščina, je bil sicer še nekoliko boječi pojav skrajne desnice, vznikle prav iz delavskih vrst, ki pa zaenkrat ni našla svojega šefa v nobenem znanem imenu, zakaj niti Renaudel, niti Faure, niti Bonecour niso še v toliki meri izgubili strahovitosti nad svojo revolucionarno preteklostjo, da bi odkrito stopili na pot, ki jo je svoje dni pokazal tedanji sodrug, poznejši vojni minister in predsednik republike ter sedanjí šef patrijotičnega «nacionalnega bloka», gosp. Aleksander Millerand z vstopom v radikalni kabinet. Ta delavska desnica brez voditeljev je v Grenoblu kratkoma predlagala, naj socialisti izvedejo svojo novo politiko doledno do konca in enostavno delegirajo nekaj socialističnih ministrov v Herriotov kabinet, kar bi stranki prineslo vsaj nekaj dejanskih ugodnosti. Našel se je celo delegat, ki je čisto resno menil,

da mora vlada vsaj s to malo uslugo poplačati socialistično podporo, da z dispozičnim fondom omogoči pretvoritev glavnega glasila stranke, ki sedaj izhaja le dvakrat na mesec, v dnevnik. . . No, ta prevzeti delegat je šel le predaleč in zaenkrat je njegov predlog žel samo splošno veselost in dobrodušen smeh. Mož ni vtrajal in tudi o vstopu v vlado se v Grenoblu ni več govorilo.

Skozi to razburkano morje tendenc je veliki mojster Leon Blum sročno prepeljal socialistično barko. Našel je formulo, zadovoljivo na vse plati, ki dokazuje, da francoski besedni zaklad nikakor ni majhen in da so francoski socialisti ljudje, katerim se da kaj dopovedati.

Resolucija o nadaljni podpori Herriotovi vladi je bila torej soglasno sprejeta. Desnica je zadovoljna. Levičci v pomirjenju pa je bilo dodanih nekaj stavkov, ki določajo, da katere meje sme iti politika podpore in česa gosp. Herriot v bodoče ne bo več smel zahtevati od svojih socialističnih zavaznikov.

Na kongresu smo zvedeli več zanimivosti. Tako je prišlo na dan, da je Leon Blum «rdeča omenica» ministrskega predsednika in da socialisti, četudi izven kabineta, prav resno vplivajo na sedanjo francosko politiko. Naglašalo se je nadalje, da si je stranka izza tourskega kongresa l. 1920., ko so jo zapustili komunisti in jo z osvojitvijo strankinega dnevnika «Humanité», organizacijske blagajne in ostalih strankinih aktiv skoro do gola-gole slekli, danes že temeljito opomogla, da je secesija h komunistom končana, da se zdaj delavstvo zopet vrača v stranko, ki je baje dosegla že predvojnó število članstva.

Prav posebno zanimivo pa je bilo čuti, kakšno bodočnost napovedujejo socialisti svoji zaveznici, stranki gosp. Herriota. Gosp. Leon Blum si sedanjí klerikalno politiko zamišlja kot dalekosežno operacijo, ki naj «socialističnim radikalcem» prestrizhe nit življenja. Socialisti hočejo z radikalcem stari la las isto, kar njim samim pripravljajo komunisti. Gosp. Blum je izjavil, da bo socialistična stranka najprej «precedila» Herriotove radikale, nato pa jih absorbirala.

Isto krivoločno misel je izrazil «državljan» Gonde s krepkejšimi besedami, ko je zagovarjal napram levičim koalicijsko politiko. «Vi nam vendar ne pojdete kazit te lepe prilike, ki se nam ponuja, da spustimo socialističnega volka v radikalno stajo.»

Ali se bodo dale radikalne ovčice tako vdano podaviti od rdečega volka, to bomo že še videli. Zaenkrat vemo le to, da je veliki pastir radikalno-socialistične stranke gosp. Herriot povsem zadovoljen z izidom socialističnega kongresa v Grenoblu.

Klerikalna kandidatna lista za Ljubljano

Kakor smo že poročali, so vložili klerikalci, Ravnihar evci in Peričevci za ljubljanske občinske volitve skupno kandidatno listo pod imenom «Ljubljanska samoupravna lista». Na njej kandidirajo:

1. KOT ODBORNIKI.

1. Dr. Ljudevit Perić, odvetnik. 2. dr. Ivan Stanovnik, odvetnik. 3. Ivan Deržić, železniški uradnik. 4. dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik. 5. Ing. Alojzij Hočevar, odvetnik. 6. Dr. Josip Hacin, odvetnik. 7. Janko Nepomuk Jeglič, šolski ravnatelj in posestnik. 8. Franc Orehek, posojilniški ravnatelj in posestnik. 9. Josip Pirc, računski svetnik. 10. Albin Zajc, računski svetnik. 11. Ivan Kralj, trgovski poslovodja. 12. Franjo Rupnik, strojevodja v pokuju. 13. Jakob Babnik, instalater. 14. Mihael Koželj, posestnik. 15. Anton Lampret, trgovec. 16. Anton Rojina, mizar in posestnik. 17. Ivan Srebot, čevljar. 18. Franc Slovša, izvošček in posestnik. 19. Karel Urbančič, poštni kontrolor. 20. Dr. Alojzij Vrtačnik, odvetnik. 21. Josip Rutar, uslužbenec v tiskarni. 22. Evgen Jarc, profesor. 23. Franc Vidic, hranilnični ravnatelj. 24. Ivan Svetlin, posestnik. 25. Anton Malga, pleskar. 26. Franc Škulj, učitelj in šolski upravitelj. 27. Josip Pfejfer, instalater. 28. Dr. Josip Jerič, odvetnik. 29. Ivan Salamun, železničar v pokuju. 30. Dr. Celestin Jelenec, odvetnik. 31. Fr. Salehar, poštni uradnik. 32. Dragotin Strucelj, ravnatelj. 33. Pavel Keršič, posestnik in mizar. 34. Karel Anton Kregar, posestnik in trgovec. 35. Dr. Anton Milavec, komisar n. r. 36. Stanko Likar, tajnik delavske zavarovalnice. 37. Vlado Pelan, knjigovodja. 38. Ivan Petrič, učitelj v pokuju. 39. Josip Rajnar, železničar. 40. Jože Rozman, zasebni uradnik. 41. Matevž Golob, knjigovez. 42. Albin Tomec, polir. 43. Anton Šircelj, činovnik in železniški uradnik. 44. Franc Simic, mizar-ski pomočnik. 45. Jože Golmajer, strokovni tajnik. 46. Makso Sever, trgovec. 47. Leon Zorž, kovinski strugar. 48. Josip Stedelj, stavec. 49. Lovro Jakomin, čevljar.

II. KOT NAMESTNIKI.

Valentin Vrhunec, trgovski poslovodja. 2. Martin Dolenc, čevljar. 3. Ivan Peček, višji železniški revident. 4. Dr. Emil Stare, odvetnik. 5. Ivan Remžar, posestnik. 6. Vido Bratovž, trgovski potnik. 7. Alfonz Valand, strugar. 8. Inž. Alojzij Zumer, državni uradnik. 9. Ivan Eiletz, nadspovednik. 10. Josip Marinko, sodnijski sluga. 11. Hinko Glavan, delavec. 12. Josip Fon, kretnik. 13. Vla-

dimir Franke, trgovec. 14. Anton Škrabar, posestnik. 15. Luka Kalan, čevljar. 16. Anton Kralj, zasebni uradnik. 17. Josip Cotič, gostilničar. 18. Ivan Selan, topilec. 19. Mirko Hafner, knjigovodja. 20. Anton Minkuš, policijski nadzornik v pok. 21. Josip Pečan, delovodja. 22. Peter Bergant, knjigovodja. 23. Ivan Bernik, mizar. 24. Alojzij Blatnik, pokovski pomočnik. 25. Janko Bavdaš, bančni sluga. 26. Vojteh Vadjan, spedijski ravnatelj. 27. Jernej Serjak, trgovski poslovodja in posestnik. 28. Andrej Dolinar, sluga. 29. Anton Jež, predelavec ortopedist. 30. Jože Krapar, klepar. 31. Josip Poropat, brzojavec. 32. Matija Trebar, trgovec in posestnik. 33. Martin Ban, kr. poštni poduradnik. 34. Ivan Junkar, posestnik. 35. Dr. Lovro Sušnik, profesor. 36. Avgust Schley, strugar. 37. Franc Rifelj, računski oficial. 38. Riko Debelak, tovarniški ravnatelj. 39. Mihael Krek, odvetniški koncipient. 40. Josip Karn, usnjarski pomočnik. 41. Franc Požnenel, računski revident. 42. Rudolf Schildenfeld, sodni kancist. 43. Rudolf Podpac, železniški činovnik. 44. Franc Žužek, pravnik. 45. Ivan Baštole, mizar. 46. Dominik Bezenšek, knjigovodja. 47. Davorin Stopar, bančni uradnik. 48. Ciril Golmajer, knjigovodja. 49. Andrej Bradeško, mizar.

Politične beležke

+ Z volilnim izidom v Sloveniji se v obsebnem članku bavi glavni radikalni organ «Samouprava». Obžaluje predvsem razcepljenost v mariborski oblasti, ker na osnovi volilnih rezultatov jasno uvideva, da je narovna fronta v mariborski oblasti radi dr. Ravniharove svojeglavnosti izgubila dva, ali celo tri mandate. Zastran ljubljane točno navaja, da je dr. Korošec ušel s komunističnimi, socialističnimi in žigavčarskimi glasovi, dočim dr. Ravniharjevo gardo z očitno neveljavo označuje za povsem nekonolidirano grupico la ji pripisuje kvečjemu 500 glasov. Končno poudarja «Samouprava», da so se volitve v Sloveniji izvršile v popolnem redu, s čemer pa ni rečeno, da ni razsajal tero - klerikalne mase in cerkvenih funkcijonarjev. V Sloveniji — pravi list — morejo volitve biti svobodne le tedaj, ako se cerkev nevturalizira in ako se tako da ljudstvu svoboda za reševanje političnih in državnopravnih vprašanj.

+ Strašna reč. Po volitvah je vse zanimanje klerikalnih volilcev koncentrirano na geste vlemožnih opozicijskih voditeljev, ki so se v Beogradu zbrali k važnim posvetovanjem. Z jvema komunikacijema so opozicijski šefi še bolj razdržili radovednost svoje publike, kaj vse se bo še zgodilo v kratkih dneh. A glej, včerajšnji «Slovenec» je nakrat umolknil in le še beleži, da so sklepi opozicijskega bloka — tajni, kar da je tembolj potrebno, ker vlada med vladnimi strankami popolna desorijentacija glede notranje politike. . . In to je tisto, kar opozicijski publiki ne gre v glavo: vlada Narodnega bloka navzlic «desorijentaciji» rešuje notranjopolitične probleme z isto energijo kakor doslej in se ne skriva za niltake megleno-fraterske komunikacije, opozicijski šefi pa konferirajo, se prerekajo, se razhajajo in obljubljajo, da se bodo v kratkem zopet sestali. Oj te opozicijske tajnosti, ki o njih že vrabci živkajo na strehah!

+ Infamne klevete, ki so jih blokaški listi radi občutnega poraza Radićeve liste v varažinskem okrožju nagromadili na predsednike tamošnjih volilnih odborov, niso ostale brez odgovora. Ker so blokaški listi skoncitrirali svoj ogenj predvsem proti sodnikom, prinaša «Riječ» obsežne odgovore, v katerih napadejo (gg. Branko Svoboda, dr. Janko Baričević in dr. Engelherdt) opisujejo radićevska blazna izjavanja in radićevski divji srd nad množicami seljakov, ki so se pri teh volitvah svobodno in navdušeno opredelili za nosilca liste SDS. dr. Krizmana. Navedeni gospodje izjavljajo, da bodo citirali pred sodišče vse blokaške liste, ki so zagrešili izpade proti njim, ter da bodo prilikom sodne obravnave podali podrobne dokaze, kakšen teror so v varažinskem okrožju izvajale podivjane radićevske mase.

Iz demokratske stranke

V sredo, dne 18. t. m. se vrši seja izvrševalnega odbora in načelstva demokratske stranke ob 3. popoldne v prostorih Kazine I. nadstr. v Ljubljani.

Plenarne seje krajevnih organizacij se vrše v sledečem vrstnem redu:

V četrtek, dne 19. t. m. ob pol 8. zvečer na Studencu—Igu. Ob 8. zvečer v Kamniku.

V petek, dne 20. t. m. ob pol 8. zvečer v Koroški Beli in v Dobrunjah.

V soboto, dne 21. t. m. ob pol 8. zvečer v Boh. Blatnici, v Kranju, na Vrhniki (za k. o. Vrhnika, Drenov grič), v Dol. Logatcu in v Smarč. Ustanovni občni zbor k. o. se vrši istega dne ob isti uri v Preserju v gostini g. Kosiřja.

Vseh teh plecarnih sej se udeleže delegati iz centrafe.

Po svetu

— Dolarsko posojilo Poljski. Kakor poročajo iz Varšave so bila poljska pogajanja za ameriško posojilo ugodno zaključena. Poljska dobi pod ugodnimi pogoji 35 milijonov dolarjev in z takoj v gotovini izplačano. Tekom enega leta dobi še nadalje 15 milijonov.

— O ustvaritvi velike koalicije v Avstriji živahno razpravljajo dunajski listi. Baje se vrše že dalj časa neslužbena po-

gajanja med krščanskimi socialci in socialnimi demokrati, da bi ti pristopili ali k sedanji vladni koaliciji ali pa storili vlado skupno s krščanskimi socialci. Za tako koalicijo, ki bi bila dovolj močna, da do kraja in brez obzira na levo in desno izvede ženevski pakt, se baje ogreva zlasti sedanji kancelar dr. Ramek.

— Samomor bivšega člana španskega direktorija. Daban, član prvega direktorija španskega ministrskega predsednika, generala Primio de Rivera, je izvršil v četrtek v Madridu samomor. Daban je bil eden izmed štirih generalov, iz katerih je bil sestavljen prvi direktorij in se je bavil posebno z ustanovitvijo milice po italijanskem fašistovskem vzgledu.

Iz Primorja

* Zaklan prešič na hrbitu — vzrok smrti. 28letni posestnik Silvester Kariz s Katinare pri Trstu, je pred par dnevi kral prešiča pri nekem znanu pri Mariji Magdaleni spodnji Ko je bil prešič zaklan, si ga je optal ter se napotil z njim domov. Breme pa je bilo tako težko, da je klavec s prešičem vred padel na tla ter se pri tem smrtonovarno poškodoval. Prepeljali so ga sicer v bolnišnico, kjer pa je vsled težkih notranjih poškodb kmalu izdihnil.

* Davek na vino v korist uradnih plač. Italijanska vlada v Rimu pripravlja davkoplačevalcem novo breme. Obdačiti namerava konsum vina. Davek bo znašal deset stotink pri litru in izkupiček se porabi za draginske doklade državnim uradnikom.

* Smrtna nesreča. V Miščekih je granata ubila 63letnega Petra Markulina. Starec je šel s svojim bratom in nečaki na polje. Mlajši sorodniki so kopali na njivi, Peter pa je požgal travo in grmovje. V nekem grmu je vsled velike vročine eksplodirala granata in raztrgala Petra na kose. Po štirnurnem trpljenju je Markulin doma izdihnil.

* Ponorejeni papirji družbe Cosulich. Poročali smo že o ponorejenih akcijah tržaške družbe Cosulich. Stvar je vzbudila pred približno mesecem dni toliko prahu, da so zavodli, ki imajo v zalogi Cosulicheve papirje, začeli preiskovati, če so te akcije pristne. Dve banki v Turinu sta prišli do žalostnega spoznanja, da imata več ponorejenih delnic in da sta oškodovani za znatne vsote. Trgovski agent Leone v Turinu je naselil sleparjem in je kupil za 18 tisoč lir ponorejenih papirjev. Neki menjalničar v Turinu pa je nakupil za 30 tisoč lir akcij, ki so vse ponorejene. Ker je prodaja teh in onih delnic posredoval neki Tržačan, po imenu Lucchini, so uvedle pristojne oblasti proti njemu policijsko postopanje, ki pa je zaenkrat še brez uspeha. Mož je namreč po posrečeni slepariji izgubil iz Trsta. Orožniki ga zasledujejo.

Šah

TURNIR MARIBOR: CELJE.

V nedeljo se je vršil v Mariboru šahovski turnir med šahovskima kluboma Maribor in Celje. Udeležili so se ga najbolj; igralci obeh klubov. Od obeh partij so jih dobili Mariborčani sedem in pol. Zmagovalci šahovskega kluba Maribor so gg. Emil Kramer proti inž. Hahnu. Ostanek proti prof. Brodarju, Peter proti Brezniku, Pirc proti prof. Finku, Lukeš proti Diehlu, Hočevar proti Šriharju, Ostapovič proti Grašerju. G. Kobilanski je remiziral proti Medicu. Turnirju je prisostvovalo več prijateljev šaha.

ALJEHINOVA SLEPA SIMULTANKA Z 28 IGRAČI.

Prvega februarja t. l. je igral šahovski mojster Aljehin v Parizu slepo simultanko z 28 igralci. Od igranih partij je 22 dobil, tri so ostale remis, tri pa je izgubil. Pariški «Matin» prinaša o produkciji daljše poročilo, iz katerega posnemamo:

Fenomenalni Aljehin, svetovni šahovski mojster, je včeraj zabeležil novo navdase častno lavoriko: igral je slepo simultano 28 partij, ki jih je 22 odločil v svojo korist, od ostalih šest pa jih je polovico remiziral, polovico izgubil.

Lagotno zlekujen v nizkem naslonjaču, prekrižanih nog je sedel Aljehin, pred njim na mizi je stal nedotaknjen obed, za njim pa je polnil ozračje pritažen šepot na molk obsojen polne dvorane.

Osemindvajset nasprotnikov! Vsak izmed njih je imel svojo pomožno armado ter dvajset ur časa na razpolago, da zmaga ali umre. Bili so hrabri, v boju preizkušeni nasprotniki. Okoli njih je neumorno hodil glasnik in glasno naznanjal potezo vsakega izmed igralcev po vrsti. Časa za premišljevanje je imel vsakdo petindvajset minut; Aljehin pa je skoraj na vsako potezo odgovoril že v naslednjem hipu, puhaje kakor v taktu cigaretin dim v zrak.

Bliska se je začela ob žetrt na sedem, ko je prvi protivnik opustil brezupni boj ter povzročil spontano ploskanje in odobravanje. Od tega trenutka dalje so se amage vrstile brzo druga za drugo. Najlepši uspeh je zabeležil Aljehin med osmo in deseto uro zvečer: dosegel je v tem času deset zmag in eno partijo remiziral. Potem je malce popustil, izgubil dve partiji, poslednje tri pa je v velikem šlu v pol ure odločil v svojo korist, pri čemer je napovedal mat v štirih potezah. Ob prvih udarcih enajste ure je ostal Aljehin zmagovalec na bojnem polju, pobivši poslednjega nasprotnika — Italijanski šahovski klub.

Navdušen aplavz je pozdravil sijajno Aljehinovo zmago.

Domače vesti

Peri s Samobelinom!

Avtomatičen aparat za pranje perila.

Zastopstvo: A. GUNDRUM, Cesta na Gorenjsko železnico št. 20, Ljubljana.

NOGAVICE KLJUČ

so najboljša in najcenejša, kajti trpežnost enega para nogavic s žigom in znakom (rdečo, modro ali slato)

„ključ“

je ista kot trpežnost štirih drugih parov. 93/a
Kupite in prepročite se!

Iz Ljubljane

u— Pomladansko porotno sasedanje v Ljubljani. Prvo letošnje porotno sasedanje v Ljubljani prične dne 2. marca. Porotno sodišče je sestavljeno sledeče: predsednik dr. Oton Papež, predsednik deželne sodišče; namestniki: Fran Rekar, podpredsednik dež. sodišča, viš. deželni sod. svetniki dr. Pavel Skaberne, dr. Ivan Modic in dr. Adolf Kaiser ter Anton Madič, za sodnika pa dež. sod. svetnika dr. Fran Mohorič in Peter Keršič.

u— Umrli v Ljubljani. Zadnja dva dneva so bili prijavljeni sledeči smrtni slučaj: Karel Hager, uradnik Kranjske hranilnice v pok., 79 let. — Gabriella Dežman, učiteljica, 23 let. — Marija Herx, uradnikova vdova, 60 let. — Josip Skraha, dinar, 29 let. — Jakob Rajt, sin železn. ključavničarja, 22 mesecev. — S. Angelika Marija Zupanc, usmiljenka, 28 let. — Anica Vrenk, rejenka, 7 mesecev. — Františka Urek, vdova trgov. poslovođe, 55 let.

u— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Prošli teden se je rodilo v Ljubljani 29 otrok (9 moškega in 20 ženskega spola), med temi 1 mrtvorojenec, umrl pa je 7 moških in 12 žensk, skupaj torej 19 oseb in sicer: 7 oseb vsled bolezni na srcu, 3 za jetiko, 2 vsled ostarelosti, 2 za prirojeno slabostjo, 1 za ošpicami, 1 za pljučnico, 2 vsled bolezni na sapilih, 1 ošpa pa je izvršila samomor. Izmed umrlih je bilo 6 oseb starih nad 70 let. Na neizeljivih boleznih je obolelo 17 oseb: 14 na ošpicah, 2 na duševnem kašlju in 1 na vrančnem prisadu.

u— Male tatvine. Na zabavi v Narodnem domu dne 11. t. m. je bil ukraden krojaču Maksu Nečimerju nov siv klobuk, vreden 140 Din. — Dne 12. t. m. je neznan »suknjaz« odnesel grofu Robertu Barbotu iz kavane »Union« rjavkast zimski suknjič v vrednosti 2000 Din.

u— Sobotna reduta »Primorja« v Narodnem domu je bila ena najlepših prireditve letošnjega predpusta. Pod vodstvom pokroviteljice ge. Milene Zerjavove, Olge Fucove in Maše Gromove so sodelovale najuglednejše dame ljubljanske družbe. Obisk je bil izjemen, razpoloženje prav radostno. Dvorana je bila dekorirana v svojevrstnem, šegavem stilu. Najlepa slika večera je bil

skupni nastop mask, okrog 70 parov, ki so prikoralke v zaščeno, le z žarometi razsvetljeno dvorano in se razvile v pestre slike. Ples je trajal ob sviranju godbe Sokola I. v polni animiranosti do jutra.

u— Orjuna Sv. Jakob • Krakovo • Trnovo ima v sredo dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer v salonu gostilne Ražem, Zahajk št. 3 obvezen članski sestanek radi obšnega zbora, ki bo dne 22. t. m. ob 10. uri dopoldne pri Kavčiču. Člane in članice, ki še niso poravnali članarine, pozivamo, da prinesejo s seboj člansko legitimacijo in poravnajo do obšnega zbora zaostalo članarino. — Odbor. — Zenska sekcija Orjuna Sv. Jakob • Trnovo pozivlja svoje članice, da se sigurno udeležijo članskega sestanka, ki bo v sredo dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer v salonu gostilne Ražem, Zahajk 3.

u— Zadnji elitni ples v sezoni je III. primorski ples, ki ga priredijo primorski akademiki pod pokroviteljstvom g. dr. Zerjavove in sodelovanjem kluba »Primorka« v soboto dne 21. t. m. 383

VELIKI PUSTNI KORZO 398a
„Slavava“ maskarada na pustno nedeljo 22. febr. 1925 v hotelu „Union“.

u— Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Šiški priredi na pustni torek pri Valjavcu (Reininghaus) veliko maskarado s plesom. Zčetek ob 20. uri. Vstopnina 10 Din. Dostojne maske dobrodošle. Za tiskovni spored. Prijatelji društva, posetite to prireditev v obilnem številu, ker je to zadnja maskarada pred gradnjo Sokolskega doma.

u— Za brezplačen tečaj za srbohrvaščino se sprejemajo prijaviti še ta teden v Šentjakovski knjižnici, Stari trg 11 od 4. do pol 8. ure zvečer. 386

u— Pustovanje v korist ruskih beguncev. V torek dne 17. t. m. ob 20. uri predava v veliki dvorani »Uniona« univ. prof. dr. Fr. Grivec o temi »Preganjanje krščanstva v boljševiški Rusiji«. Predavanje bo ilustriralo 50 skoptičnih slik. Ruski pevski zbor bo zapel nekaj ruskih cerkvenih pesmi. Vstopnice se dobijo v trafikah »Union« in zvečer pred predavanjem pri blagajni.

Iz Maribora

u— Stanovanjsko sodišče (stanovanjsko oblastvo II. stopnje) za mariborsko oblast je sestavljeno sledeče: Za predsednika je imenovan S. Rajko Mulaček, srezki poglavar pri velikem županu v Mariboru, za člana pa okrajni sodnik Ivan Vrabl, ravnatelj moške kaznilnice v Mariboru ter dr. Alojz Trstenjak, srezki komisar pri velikem županu v Mariboru.

u— Nezgoda na železnici pri Mariboru. V noči od sobote na nedeljo, malo pred četrto uro jutraj, se je zgodila na železniškem prehodu na Tržaški cesti v bližini državne bolnice nesreča, ki je potekla sicer dokaj ugodno, imela pa bi lahko mnogo težje posledice. Z glavne ga kolodvora je bila signalizirana vožnja strojev v kurilnico na koroškem kolodvoru. Čuvaj na tržaškem prehodu je zapril zapornice, nato pa postavil na pristo signal, ki je s zapornicami v zvezi tako, da se more postaviti na prsto šele tedaj, kadar so iste zaprte. V tem trenutku je privozil po cesti iz Tezne avto, se začel v zapornice, jih prebil ter obstal na tiru, po katerem so imeli plivaziti stroji. Položaj je bil jako opasen, ker so bili potniki v avtomobilu silno presenečeni. K sreči so na klice železniškega čuvaja še pravočasno zapustili avto. Trije stroji, ki so se pripeljali med tem, so zadeli v veliko silo v zadnje dele avtomobila in ga zdrobili. V avtomobilu so se nahajali: Valentin Drev iz St. Lenarta v Slov. Goricah, njegova soproga, zdravnik dr. Weigl ter visokolec Predolšek. Poleg prestanega stra-

Excelsa

je najboljši in vendar najcenejši stroj za rodbino in obrt. — Nadomestni deli za vse stroje. 87a

J. GOREC, LJUBLJANA
palata Ljubljanske kreditne banke.

hu so dobili vsi manjše ali večje poškodbe na glavi, vratu ali ramah, vendar težko poškodovan ni bil nihče. Pri avtomobilu je ostal motor nepoškodovan. Ranjenci so dobili prvo pomoč v bližnji bolnici. Izredna sreča je, da niso do speli stroji nekaj trenutkov poprej, pred no so potniki mogli zapustiti avto, sicer bi postala lahko nezgoda zanje usodna.

u— Kronika. Policija je aretirala dva republikanca, ki sta v alkoholnem razpoloženju klicala republiko in Radiću ter razgrajala po mestu. — V soboto dne 21. t. m. priredi Sokol v vseh prostorih Narodnega doma sokolsko maskarado.

u— Predpustna. V soboto so najeli trije lahkoživci kočijaža, da jih popelje v Studence. Ko pa je kočijaž pripeljal do gostilne Senica, je opazil, da so potniki med tem zapustili njegovo prijazno kočijo, ne da bi poravnali račun. Isti večer so morali te tri lahkoživce aretirati na podoficijskem plesu, ker so se stopili zaradi dekleta.

Iz Celja

u— Na državni realni gimnaziji v Celju je bil zaključek prvega tečaja v soboto dne 14. t. m. Od 314 učencev (med temi 42 deklic) je dobila nepopolni red ena tretjina vseh dijakov. Ker pa je med temi nad polovico takih, ki imajo samo iz enega ali iz dveh predmetov nepopolni red in dobijo v drugem tečaju vsled tega ponovljajni izpit, je pričakovati konec šolskega leta že z ozirom na rednejši šolski pouk, kakor je bil v prvem tečaju, mnogo ugodnejših uspehov. Zelo slabo vpliva na napredek učenec med drugim tudi to, da se dobra tretjina dijakov vozi domov, da pa je zvezda, zlasti ob jutranjih urah iz Savinjske doline skrajno neugodna.

u— Pesnik g. Oton Zupančič prispe danes v torek s popoldanskim vlakom ob pol 15. uri iz Ljubljane v Celje, da prisostvuje premijeri »Veronike Deseniške« na celjskem odru. Celjsko občinstvo mu namerava prirediti prisrčen sprejem.

u— Predavanje o zgodovini in današnjem stanju Sokolstva v Češkoslovaški se vrši v sredo dne 18. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Že iz zanimanja do bratov Čehov je pričakovati lepe udeležbe članov in članic Sokola, a tudi drugega občinstva.

Obvestilo

Podpisana tvrdka obvešča vse dosedanje odjemalce, kakor druge, da moj dosedanj potnik g. Ivo Pavšič ni več v moji službi in tako nima pravo sprejemati naročila in ne kasirati. Toliko javnosti v vednost.

Miloš Škerbic

manufakturna trgovina in izdelava oblač glavna trgovina Trbovlje, podružnica Zagorje.

Poslano

Podpisani prosi za naslednje podatke: 1.) Katero podjetje ima inozemskega elektrotehnika, odnosno obratovodjo zaposlenega?

2.) Naslov inozemca.

3.) Kdaj je dobil dotični dovoljenje za bivanje in zaposlenje v dotičnem obratu? Vabim delavske zaupnike in posameznike s prošnjo, podpisaneemu sporočiti.

Ravnatelj M. Rozman, Zidani most

* Ustanovitev inženjske komore v Ljubljani. V soboto popoldne se je vršila v magistratni dvorani ustanovna skupščina inženjske komore in obenem likvidacija dosedanje inženjske zbornice, katere agenda so bile izročene ljubljanski sekciji Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov. Zbornica je štela 89 članov. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik inž. Milan Suklje, I. podpredsednik inž. Pavlin, II. inž. Matušič, tajnik inž. Remec, blagajnik dr. Kral. Članarina je bila določena na 150 Din letno.

* Likvidacija oddelkov pokrajinskih uprav. Po uradnih proročilih je izvedena dosedaj popolna likvidacija vseh oddelkov bivše pokrajinske uprave v Ljubljani, ki so spadali pod ministrstvo za notranje stvari, prosveto, poljedelstvo, šume in rudnike, za narodno zdravstvo ter socialno politiko. Pristojnost vseh oddelkov je prešla na velika župana ljubljanske in mariborske oblasti. Istotako bo v najkrajšem času izvedena popolna likvidacija oddelkov ministrstva za vero, javna dela, trgovine in industrije ter agrarne reforme.

* Novi konzulati v Zagrebu. Vlada je podelila eksekvatur novemu konzulu Združenih držav v Zagrebu, Leslie Davisu in častnemu konzulu kraljevine Švedske, Velimiru Turković-Kuljevskemu.

* Jugosloven profesor londonske univerze. Književnik Dušan Subotić je imenovan za izrednega profesorja srbsko-hrvatskega jezika na londonski univerzi.

* Diplomski izpit je napravil te dni na gospodarsko in socialnopolitični fakulteti univerze v Kölnu g. Boris Zajec, sin inženjerja Rudolfa Zajca v Ljubljani.

* Pravnozgodovinski državni izpiti, ki so se vršili na pravo- in državoslovni fakulteti ljubljanskega vseučilišča od 4. tega meseca do večeraj 16. t. m., izkazujejo sledeče uspehe: od celokupnega števila 74 kandidatov, ki so se prijavili k izpitu, jih je odstopilo pred izpitom 23, torej skoro tretjina. Ostalih 51 kandidatov je polagalo izpit s sledečim uspehom: 1 z odliko iz dveh izpitnih predmetov, 4 z odliko iz enega predmeta, 12 z dobrim, 23 z zadostnim in 11 z nezadostnim uspehom. Ne oziroma na odstopivše kandidate je torej povojno prestalo prvi izpit štiri petine polagajočih. Splošen rezultat je isti kot v lanskem februarjem terminu, le v pozitivni klasifikaciji in številu odstopivših je zaznamovali malo spremembo na slabše.

* Smrtina kosa. Na Vranskem je večeraj umrla ga. Julijana Oset, roj. Novak, soproga veletrgovca Fr. Oseta. Blaga žena, vzorna gospodinja in dobra mati je bila znana in spoštovana po vsej Savinjski dolini. Pogreb bo v četrtek dopoldne. — V Ljubljani je preminula večeraj v 72. letu starosti g. Marija Kovač. Žalni sprevod se bo vršil v sredo ob 4. popoldne v Starega trga št. 7 na pokopališču pri Sv. Križu. — V Poljčanah je umrla večeraj jutraj v visoki starosti 82 let gospa Apolonija Vole, roj. Valentinič, učiteljica vdova. Njene zemске ostanke polože v sredo ob 4. popoldne v večernem pokopu. — V Vojniki je umrl v nedeljo upokojeni tamkajšnji upravitelj državne hiralnice g. Franc Hribernik, mož poštenjak in vester uradnik. Pogreb bo danes v Vojniki. — Isti dan je preminul v Vojniki 81 let star g. Roman Henn, pred vojno dolgoleten vojniški župan. Dasi Nemec je bil vsled svoje pravičnosti spoštovan tudi v slovenskih krogih. Bil je soustanovitelj kopališča Radenci. — Vsem blagopojnim časten spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Literarna zapuščina dr. Klementa Juge. Prošli teden je prišel v Solkan vseučilišni profesor dr. Veber iz Ljubljane, da uredi literarno-filozofsko zapuščino v preteklem poletju na Triglavu ponesrečenega dr. Klementa Juge, katere namerava potem izdati v tisku. Dr. Veber je št. dr. Juge med najboljšimi izmed svojih učencev.

* 800 letnica zetskega kneza Vladimira. V ministrtvu ver se pripravlja program za veliko narodno proslavo 800 letnice smrti zetskega kneza Vladimira, ki je bil umorjen od macedonskega carja Ivana

Vladislava ter pokopan v Elbaasnu. Velika narodna manifestacija se bo vršila meseca junija v Debru in njega okolici.

* Lastop is našega državljanstva. Frane Slatinsk, posestnik in gostilničar v Egenbergu pri Gradcu, rojen v Gornjem gradu v Savinjski dolini, doslej jugoslovenski državljan, je obenem s svojo ženo Marijo in mladoletnima sinoma Francem in Alojzjem prestopil v državljanstvo avstrijske republike.

* Nov strokovni list. V Ljubljani sta ravno izšli 1. in 2. številka strokovnega lista »Strojni kurjač«, glasila Udruženja kurjačev državne železnice kraljevine SHS. v Ljubljani. List je pisan v slovenskem in srbohrvatskem jeziku in stane na leto 24 dinarjev.

* Gospod Jelatin izsiva dalje. V večerajšnjem »Slovencu« poziva pod šifro »trgovca z dežele« samega sebe, naj ne odloži svojih funkcij v stanovskih korporacijah. Mi se v to ne vmešavamo, obratunali bodo z njim že trgovci in obrtniki sami. Kako pa mislijo ti o njem — in to tudi taki, ki se politično ne udeležujejo — je zopet lahko videl v nedeljo, ko je imel dovolj drzno čelo, da je na sestanku v ljubljanski »Zvezdi« pozival trgovce in obrtnike k solidarnosti; on, ki je to solidarnost iz osebnih užljajnosti najgrše krill!

* Centralna uprava Jugoslov. novinarskega združenja je imela, kakor poročajo opozicijski listi, v Beogradu sejo, na kateri je baje izdelala protestno spomenico proti policijskim odredbam na pram časopisja. Dokler ne dobimo avtentičnega besedila spomenice, o njej ne moremo govoriti. Konstatiramo samo, da o seji Centralne uprave ljubljanske sekcije ni bila niti obveščena. niti nanjo vabljena, dasiravno je to po pravihlih Udruženja potrebno. Brez se je zgodilo tako še tudi neki drugi sekciji in imenovana seja ni bila seja Centralne uprave, ampak le sestanek gotovih gospodov.

* Gradnja uradniških stanovanj v Beogradu. Glavna zveza državnih uradnikov in nameščenec je svojedobno izročila vladi spomenico s prošnjo, naj bi vlada preskrbela potrebna stavbišča za gradnjo uradniških stanovanj. Ministrski svet je prošnji ugodil. Vlada je poverila posebni komisiji nalogo, da določi v to svrhu primerna stavbišča. Kakor se zatrjuje, se bo z gradnjo uradniških stanovanj v kratkem pričelo.

* Utajevanje drž. davkov na Hrvatskem. Na podlagi ovadbe neke privatne osebe je bila proti delniški družbi M. V. v Zagrebu uvedena preiskava, ki je dosegla, da je družba zatajila na neposrednih davkih vsoto 1,141.656 dinarjev, na davku na poslovnj promet pa 745.398 dinarjev. Ker je družba takoj priznala krivdo in prosila, naj bi država opustila dohodarstveno kazensko postopanje, je finančno ministrtvo izjemoma dovolilo, da se opusti kazensko postopanje, a le pod pogojem, da plača družba razen zatajenega davka še denarno globo v znesku 4.888.200 dinarjev. V finančnem ministrtvu se je dognalo, da so še tudi druge družbe na Hrvatskem in v Slavoniji zatajile znatne vsote državnih davkov. Tako je bila neka delniška družba v Našicah obojena na denarno globo v znesku 2.000.000 Din. Preiskava proti nekaterim drugim družbam je še v teku.

* Tihotapstvo alera s svilo. Kakor smo svojedobno poročali, so pred tedni v Zagrebu in v Sarajevu prišli na sled tihotapstvu, ki se je vršilo na ta način, da se je v špecijalno za tihotapstvo napravljenih železnih blaginjah utihotapljala svila v našo državo. Krivca sta bila Josip Kamhi in Geza Danon na Dunaju. V soboto sta bila od sarajevske carinarne obsojena vsak na denarno globo v znesku 80.854 dinarjev, v slučaju nezaljublivosti pa na eno leto zapora.

V soboto dne 21. februarja v Kranju

velika

883a

sokolska maskerada

v vseh prostorih Narodnega doma.

Saint-Saens, Beethovena in Dvořaka. Koncert je bil gotovo eden najlepših letošnje sezi je in mnogoštevilno občinstvo je sprejelo in aklamiralo umetnike na prav prisrčen način. Natančneje poročilo pričobimo jutri.

Otvoritvena predstava Marijinetnega gledališča v »Mladiki«. V nedeljo popoldne se je vršila v ljubljanski »Mladiki« otvoritvena predstava Marijinetnega gledališča. Zavod se nahaja v telovadnih prostorih društva »Atena«. Na otvoritveni predstavi so igrali dr. Lahovo enodejanko »Prologa«, stvarco, ki opisuje pot lutk iz Mestnega doma v »Mladiko« ter Pocijevo igro »Princ Rožencvet in princeza Lilijana«. Otroci, pa tudi odrasli so imeli z obema komadoma dovolj zabave. Najmikanjejši so bili groteskni prizori v Pocijevi igri. Popoldanska predstava je bila boljše obiskana kakor večerna. Prihodnji bo udeležencem predstav dostopna tudi galerija, katere topot šli ni bilo mogoče urediti.

* Glasba severnih narodov v dvorani Filharmonične družbe. Prof. Jerajeva ideja o mladinskih koncertih se čedalje bolje in plodonosneje razvija: v nedeljo smo čuli v dvorani Filharmonične družbe na Kongresnem trgu peto letošnje mladinsko predavanje, ki je vsebovalo glasbo severnih narodov: Norvežanov, Šve-

dov, Fincev in Dancev. Najprej je imel uvod g. prof. dr. Mantuani; govoril je precej časa o postanku skandinavke narodne glasbe ter našel znamenitost dala in skladatelje. Po uvodni besedi, ki bi pa morala biti za mladino živahnješa, je nastopil orkester pod vodstvom prof. Jeraja. Zastiral je Gadejevo »Novoletno«, Griegovo »Srčne rane«, Bullovo »Otožnost«, Svendsenovo »Švedsko narodno pesem«, Sibeliusovo »Romance« in po odmoru Griegovo suito za godalni orkester v starem slogu »Izra čas Holberga«. Koncert je imel najlepši uspeh ter je ponovno izpričal resnico, da je Jerajeva misel o mladinskih glasbenih produkcijah nujna za bodočnost našega muzikalnega udejstvovanja.

* »Lohengrin« v zagrebški operi. — V soboto zvečer je uprizorila zagrebška opera po 14 letnem odmoru zopet Wagnerjevega »Lohengrina«, v katerem sta bili glavni vloge poverjeni gospe Zikovi in g. Simencu. Poleg njiju so peli še gospod Križaj, g. Vučković in Hrčič. O Simencu poročajo zagrebški listi, da je bil prav dober. Njegov tenor je zvenel krasno, mladostno-aveš in sadijavajoče. Gospa Zikova je dosegla vlek svojega pelja in igre v tretjem dejanju. Predstavo je režiral dr. Gavella, dirigiral pa je ravnatelj opernega gledališča g. M. Sacha.

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je danes za vedno zapustila naša predobra soproga in nad vse ljubljena nepozabna mamica, tašča in svakinja, gospa

Julijana Oset roj. Novak

po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, v 57. letu starosti. Pogreb nepozabne, ljubljene pokojnice se bo vršil v četrtek, dne 19. t. m. ob 10. dop. iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče. Sv. maša zadušnica se bo darovala v župni cerkvi. Bodi ji ohranjen časten spomin!

VRANSKO, dne 16. februarja 1925.

Žalujoči ostali.

Iz življenja in sveta

Demonstracije v dunajski operni in koncertni dvorani

Pri nas netemperamentnih lenutih se redkokdaj pripeti, da bi doživeli v gledališču demonstracije. Pri južnjakih pa se take reči prav pogostoma dogajajo. V Italiji in Španiji, kjer je gledališko občinstvo bolj vroče nego hladne krvi, sprejema svoje ljubljence na odru z viharimi aplavi, nesimpatične pevce pa kratkoma izžvižga. Na oter letijo ob takih priložnostih gnile pomaranče in citrone, jajca in slični predmeti.

Dunajčani, ki veljajo za dostojne ljudi, katerim je obzirnost že v krvi, pa so ne glede na ozire v soboto zvečer predčili na dveh mestih, ki sta posvečeni Muzam, demonstracije protestnega značaja. Prva žrtve demonstracije je bil znan dunajski kompozitor E. W. Korngold. Dirigiral je v državni operi predstavlo svoje opere «Violante». Na enkrat so se oglasili klici: «Dol z njim!» Posebno sta se vznemirjali galetija in ob takih priložnostih vedno navdušeno stojšče. Nemir je bil tolikšen, da je morala poseči vmes policija. Deklari, ki so bili pozvani z bližnje stražnice, so se pomešali med nezadovoljno občinstvo in so demonstrante kratkoma postavili na hladno, kjer so se slednji pomirili. Skladatelj Korngold pa je dirigiral svojo opero dalje in je prišel po končani predstavi na odor, kjer so ga njegovi ožji pristavi navdušeno pozdravljali. Demonstracije so nastale radi Straussovega konflikta z državno opero, Korngold velja namreč za spletkarja proti Straussu, česar dunajska publika ne odobrava.

Druga demonstracija se je vršila skoro istočasno v dvorani «Musikvereina», kjer so imeli dunajski filharmoniki generalno skušnjo pod taktirko ravatelja Franca Schalka. Generalka je bila javna in se jo je smel proti primerni vstopnini udeležiti vsakdo. Ko so zadoneli prvi zvoki Stravinskega skladbe «Sacre du printemps», je nastal v dvorani tak vršček, sikanje in ceptanje, da je godba orkestra popolnoma utonila v splošnem tumultu. Občinstvo je bilo nezadovoljno s kompozicijo in je hotelo s tem preprečiti izvajanje imenovanega dela. Tudi tu je posegla vmes policija, ki je začela izpraznjevati dvorano. Dirigent Schalk pa se je držal prav hrabro in je vodil generalno pogum do konca, ne da bi za en sam hip odločil taktirko.

Jugoslovenski pustolovec svetovnega kalibra

Te dni so pripeljali iz Skoplja v Beograd prevaranta Josipa Pinta, pustolovca, ki je zagrešil toliko sleparstev in škandalov, da mu gre po pravici naslov avanturista svetovnega kalibra.

Pinto je rodom Beograjecan. Svojo prevarantko kariero je začel l. 1921. Takrat se je začel izdajati za rezervnega oficirja, za advokata in novinarja, za inženjerja in doktorja prava. Da je lažje uspel s svojimi nakanami, si je dal natisniti vizitko «Dr. Josip Pinto, odvetnik in novinar, Beograd». Napisi je bil sestavljen v francoskem jeziku. Pinto si je izmislil tudi stanovanje in telefonsko številko, dasi ni imel niti sobe niti telefona. Če ga je kdo vprašal, kje stanuje, je povedal, da ima stanovanje v lastni hiši. Za to lastno hišo pa je označeval neko trgovino v Knež Mihajlovi ulici. Tudi telefonsko številko si je izposodil, in sicer od hotela «Astoria». Nekaj časa je hodil Pinto po Beogradu, ko pa so oblasti videle, kaj dela, so ga zaprle. Prišel je iz ječe pa se je odstranil iz Jugoslavije. A čim je zapustil naše kraje, so že začele prihajati v Beograd prijave o njegovih lumparijah. Razna mesta Evrope so pisala v Beograd, da se zdaj tu, zdaj tam pojavlja neki Srb po imenu Josip Pinto, židovske vere in da počenja take goljufije, ki jih je težko opisati.

Prvo tako poročilo je prišlo iz Trsta. Pinto je osleparil nekega italijanskega trgovca, kateremu se je predstavil kot doktor prava iz Beograda ter kot predsednik Jugoslovenskega novinarskega združenja. Tega trgovca je ožej za 2500 lir denarja, obljubil pa je, da mu bo vsoto prav kmalu vrnil. Neke mu drugemu trgovcu je izvalil nadaljnjih 350 lir in 400 Din. Kmalu potem se je Pinto predstavil še nekemu tretjemu človeku kot sotrudnik beograjske «Politike». Zlagal se je, da mu je pošel denar in mu je izvalil 150 lir. Take in slične ovahe so prihajale naši policiji tudi iz Dunaja, Budimpešte, Soluna in Aten, iz Carigrada ter celo iz Kaira in Jeruzalema.

Končno pa se je pustolovska kariera prevaranta vendarle nehala. Prišel je policiji v roke in sedaj je na varnem.

Zivljenje sleparjevo je polno burnih doživljanj in zanimivih dogodkov. Na Dunaju, kamor je prišel iz Trsta, so ovadili Pinto policiji tamošnji novinarji. Slepar je bil radi nekega dejanja ovaden in kaznovan. Moral je za 23

dni v luknjo. Ko je odsedel ta rok, se je dne 18. septembra 1923 napravil po svetu z namenom, da si poišče za ženo kakšno bogato milijonarko.

Najprej je prišel v Solun. Začel se je zopet predstavljati za advokata. Poleg tega se je izdajal tudi za načelnika tiskovnega oddelka v ministrskem predsedništvu. Nastanil se je v elegantnem hotelu, kjer je 15 dni dan za dnem sprejemal jugoslovenske rojake ter jih na najbolj pretkan način varal. Iz Soluna je odpotoval naprej v Aten. Izdajal se je za «jugoslovenskega eksperta za stare spomenike». Tudi v Atenah je stanoval zelo udobno in razkošno. Pa ne samo to. Zahotelo se mu je tudi ljubezni in se je zaljubil v neko lepo Grkinjo, ki je bila sicer bogata, a ga ni hotela poročiti, ker je doznala, da je židovske vere. Nato se je razočarani slepar podal dalje. Zapustil je seveda polno doigov ter krenil v Carigrad.

V Carigradu je začel prodajati knjige, s katerimi je agitiral za cionističen pokret. Bil je tako vnet agitator, da je ljudi napadal za denar, kjer je le upal, da bo kaj padlo v njegov mošnjiček. Podal se je celo na naš konzulat v Carigradu in zahteval od njega podporo. Ko so ga nagнали, pa je začel kraziti. Zopet mu je bila policija za petami. A predno ga je aretirala, je Pinto iztaknil novo luknjo v mreži svojih pustolovčin. Srb Šarković mu je dal na razpolago prostor na svoji ladji in na krovu te ladje se je slepar odpeljal v Bolgarijo, potem ko je obljubil Šarkoviću, da mu pošlje takoj ko pride domov 30 turskih lir za trud, ki ga je imel z njim. Ko je bil enkrat na bolgarskih tleh, ni Pinto nič več mislil na svojo obljubo. Začel je zbirati okrog sebe žide, katerim je natvezil, da je na sofijskem židovskem pokopališču pokopan neki slaven Žid, ki pa je brez spomenika, kar je prava sramota za židovsko občino. In res, židje so se dali prevarati in so izročili Pinto denar, da kupi in postavi spomenik njihovemu bratu po veri. A slepar je z denarjem takoj izginil. Odpeljal se je preko Aten v Aleksandrijo, kjer se je zopet izdajal za šefa beograjskega «Presbira». Iz Aleksandrije je odpotoval v Egipt, kjer je z lažnimi dokumenti izposloval legitimacijo egiptovske vlade, da je jugoslovenski novinar in da mu morajo oblasti iti povsod na roko.

Sedaj si predstavimo nadaljnjo predranost tega pustolovca. Z izstavljeno legitimacijo je Pinto odpotoval v Luksoor, da tam priestejuje svečanemu odvarjanju Tutankamnov grobnice v Dolini kraljev. Dospevši na mesto, se je fotografiral z vsemi pravimi dopisniki evropskih listov. Živel je 10 dni kot gost egiptovske vlade na njene stroške in potem jo je zopet pobrisal dalje. Izvohal je dalje, da je prišla za njim tiralica iz Kaira. Ker pa je bil beg po tujih krajih zelo nesiguren, se je odločil slepar, da jo udari kolikor mogoče daleč. Posrečilo se mu je res priiti čez Sueski prekop in doseči Jeruzalem. Jeruzalemski židje pa mu niso hoteli nasesti. Zaprl so ga v temnico. A Pinto jim je pognel iz ječe in se podal v Sirijo. Tam se je najprej ustavil v mestu Alet, iz Aleta je odšel v Bambek, iz Bambeka, kjer je «studiral» razvaline Jupitrovega dvora, pa se je podal v Beirut. Tu je zajahal osla in se podal na izlet v neko puščavo. Na tej poti se je seznanil tudi z neko devojko iz Libana.

Koncem koncev pa je vendarle prišel v domovino. Nekega dne ga je policija iztaknila v Skoplju. S tem je njegovih medenih mesecev konec, kajti v beograjski glavni policijski vagoni v bundov Pintove sorte z mlekom, rožiči in datlji, temveč z drugimi sredstvi, ki bodo tudi v tem sleparju obudila kes in pokoro za storjene grehe.

Zaradi poljuba

V Račicah poleg Šihenika se je prošle dni odigrala neobičajna tragedija, ki ima za vzrok ljubezen. Kmečki sin Marin Zupanovič je že dalje časa zalezoval pastirico Filo Bogavčičevo, najlepšo deklico v selu. Filo ni hotela nič vedeti o vsiljivem ljubimcu. Bala se je namreč njegove mirnega obraza, kateremu ni hotela zaupati tajnosti svoje duše.

Filo je pasla ovce navadno blizu morske obale. Tja je običajno prihajal Marin, ki je deklico nadlegoval z raznimi ponudbami. Bil je navadno nasilen, zato se ga je deklica bala. Te dni je svoj poskus ponovil. Prijel je Filo za roko in jo nekaj časa držal s silo. Potem jo je ježno vrgel ob tla. Pastirica ga je proslila, naj ne bo z njo tako brutalen, in mu je rekla, naj jo vsaj poroči, če že hoče, da bo njegova. Marin ni odvrnil niti besedice. Deklico je po tem dogodku popadla toliko trudnost, da je padla v omotico. Zadržala je in ko se je zbudila, ni vedela,

Na poti

Je bogata pošiljka najfinjšega angleškega sukna, najbojnejših uzorov. Ko dosepe, bodo zainteresirani tako obveščeni, da si ga zamorejo takoj osvojiti.

Drago Schwab, Ljubljana.

kaj je pravzaprav z njo. Bila je vsa zmendena. Ker ni videla Marina več poleg sebe, si je prišlo na misel, da je morebiti onečaščen. Ta misel je tako razburljivo vplivala na njo, da je skočila v morje in utonila. Pastirji, ki so videli, kako se je pognala z nabrežja v vodo, so jo hoteli rešiti, pa niso mogli storiti ničesar, ker so valovi požrli truplo.

Dva dni pozneje je morje vrglo nesrečno deklico na suho. Ker ni bilo splošno znano, kako je pastirica končala svoje življenje, so oblasti sprva sumile, da se je pripetel zločin. Komisija je obducirala truplo in je ugotovila, da ni povoda misliti o kakem nasilju nad Filo, ki je umrla nedolžno. Klub temu pa je bil Marin Zupanovič aretiran. Pri zaslišanju je izjavil, da je sprva imel s Filo brutalne namene, pozneje pa, ko je videl, da leži deklica pred njim brez moči in se ne more ustavljati skušnjavi, se mu je žrtve tako zamislila, da je samo pritisnil poljub na njeno lice in potem odšel. Revica Filo pa si je zaradi tega poljuba vzela življenje.

Množinski umori v Trebiču

Poročali smo že, da so prišla oblastva v Trebiču na Moravskem na sled strahovitemu umoru dveh bratov židov, ki sta ga izvršila Feja in Dvoraček, ki se že nahajata pod ključem s par drugimi ljudmi, ki so osumljeni soudeležbe.

V terek je postal preiskovalni sodnik, ki mu je poverjena ta zadeva, pozoren na nasilno smrt zakoncev Vanečkovih, ki se je pripetila pred 17 leti. Vanečkov sta imela stanovanje v opekarni v Racerovcih in so ju lepega dne našli mrtve. Ko so prišla grozodejstva v Kohnovem mlinu na dan, so pripisovali ljudje umor tega zakonskega para tudi Dvoračku. Pri vsakodnevni zasliševanju se je končno uveril preiskovalni sodnik, da ima Dvoraček tudi to dvojico na vesti. Posledica tega razkritja bo, da bo zopet nekaj novih aretacij.

Govorice, da je 46letni Josip Kment

Občni zbor Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani

V nedeljo se je vršil v sejni dvorani Zveze trgovskih gremijev občni zbor Zveze obrtnih zadrug, ki ga je otvoril zvezni predsednik g. Engelbert Franchetti ter pozdravil navzoče, med njimi: gg. zastopnike Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani dr. Frana Windscherja, Mohoriča, dr. Plessa, dr. Pretmarja ter F. Zagarja; zastopnike Saveza hrvatskih obrtnikov iz Zagreba: podpredsednika Oskarja Heinza, Milana Rosenberga i. dr. Ante Romaca; zastopnika Trgovskega društva «Merkur», podpredsednika Kavčiča, zastopnika trgovskega gremija v Ljubljani g. Zebala.

Za njim je tajnik g. Kaiser prečital obširno poročilo

o poslovanju zveze v minulem letu.

Iz poročila posnemamo v glavnem: Koncem leta je bilo v ljubljanski oblasti 72 zadrug. Na novo sta se tekoma leta ustanovili: Obrtna zadruga lesnih strok v St. Vidu in Steklarska obrtna zadruga za celo Slovenijo v Celju. Zadruga čevljarjev v Ljubljani je razširila svoj delokrog na sodni okraj Ljubljana, svoj delokrog namerava razširiti tudi Zadruga ključavničarjev in Zadruga soboslikarjev in črkoslikarjev ter pleskarjev v Ljubljani na vso ljubljansko oblast. Ščeta in čopičari so se dodelili Zadrugi tapetnikov, preprogarjev itd. v Ljubljani. Ministrstvo trgovine in industrije je izločilo občino St. Janž iz okoliša produktivne zadrug v Radečah in jo je priključilo Zadrugi svobodnih rokodelskih in dopuščenih obrtov v Mokronogu.

V sejah načelstva se je razpravljalo med drugim tudi o naslednjih važnejših zadevah: o ureditvi vajeniških in pomočniških preizkušnji, o vstevanju pri vojaških prestane dobe, o vajeniški in obrtniški razstavi, ki se bo vršila letos, o stanovanjskem zakonu, o projektu zakona o gospodarskem svetu v Beogradu, o korakih, ki jih je bilo ukreniti proti organiziranju vajencev in političnih organizacij, o vajeniškem gibanju, o projektu pravil mojstrske bolniške blagajne, o izterjavanju prispevkov po Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, o davkih, o oddaji električnega toka v Ljubljani, o projektu za novi obrtni zakon. Obširno akcijo je vodila zveza proti šušmarjem. Zveza je posredovala tudi glede krovcev, glede razširjanja zadrug knjigovozov, glede slaščičarjev, glede «Samopomoči» in v vseh važnejših stanovskih vprašanjih.

G. predsednik je pozdravil medtem na zborovanje došlega načelnika ministrstva trgovine in industrije dvornega svetnika dr. Rudolfa Marna ter zastopnike Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru gg. Zadravca in Bizjaka. Tudi se je zvezni predsednik ob tej priliki s prisrčnimi besedami zahvalil naklonjenosti, ki jo je izkazala zbornica, posebej njeno tajništvo, zvezi pri vseh njenih akcijah.

Računski zaključek za leto 1924.

Računski zaključek izkazuje 34.573.95 Din dohodkov in 33.254 Din izdatkov. Premoženjsko stanje z dne 31. decembra

prodajal človeško meso Dvoračkovih in Fejtovih žrtve, nočejo ponehati in se vedno znova pojavljajo. Splošno prepričanje je, da bodo prišle še lepe, ali bolje rečeno vedno bolj grozne stvari na dan. Že iz dosedanjega poteka preiskave se vidi, da dobiva zločin vedno večji obseg.

Izgubljeni čevljiček

od jutri 18. t. m. 892 a

v kinu „LJUBLJANSKI DVOR“

× Junaški pes. Poročali smo že o veliki nesreči, ki je zadelo mesto Nome na Aljaski, kjer je izbruhnila epidemična davica. Ker so nastali v istem času hudi viharji, je bilo nemogoče prinesiti mestu pomoč. Aeroplani in psi so med seboj tekmovali, kdo bo prvi nesrečnikom pomagal. Zmagali so, kakor je našim čitateljem znano, psi. Največje zasluge na tem ima junaki pes Balto, ki kljub silnim viharjem in zametom ni zašel in došel prvi na cilj. Danes pa mesto Nome žaluje. Zakaj ubogi Balto, ki so mu zmrazile tace, je kljub najskrbnejši postrežbi podlegel težkim naporom. Kakor poročajo zdaj ameriški listi, nameravajo hvaležni meščani postaviti zvestemu psu spomenik.

× Čudežna deklica. V neko malo vas na Španskem roma že par tednov na tisoče ljudi. Neke kmečka deklica, ki je že več mesecev bolna na pljučih, je naenkrat pokazala znanje, ki ga imajo navadno le izredno talentirani in naobraženi mošči. Že več časa pridiga deklica množici, ki pred njo poklekajo. Čudno je, da so deklico že enkrat proglasili za mrtvo in se je pri pogrebu malo pred pokopališčem na enkrat zbudila k življenju v neizmerno strah vseh pogrebcev. Od tedaj razvija dekle naravnost nadčloveške telesne in duševne moči. Govori tekoče latinski, dasi prej nje še materinščine ni dobro poznala. To vest posnemamo iz francoskih listov, katerim prepričamo tudi vso odgovornost za njeno resničnost.

Govorice, da je 46letni Josip Kment

sojil na daljše obroke in sklene prosti Trgovsko in obrtniško zbornico za posredovanje v ta namen, da se v poslovanju o kreditih za obrtnike pri Narodni banki privzame kot posrednike denarne zavode, ki občasno gojiti obrtniške kredite.

Zvezni podpredsednik g. Ravnikar je nato poročal o

bolniški blagajni samostojnih mojstrov.

Po izčrpnem poročilu o ustroju te blagajne je referent predlagal: 1.) da se poveri zvezino načelstvo, da v okviru blagajničnih pravil izvede organizacijo bolniške blagajne, ustanovi potrebne poslovalnice, založi potrebne tiskovine itd. in prične z delovanjem l. julija t. l. ali vsaj l. januarja 1926.; 2.) da skliče, čim se priglasi 500 članov, ustanovni občni zbor bolniške blagajne; 3.) da stopi v stik z bolniško blagajno samostojnih mojstrov v Ljubljani glede morebitne fuzije z zamišljeno novo blagajno; 4.) da se po oblasti zvezino načelstvo, da pošlje strokovnjaka v inozemstvo, ki bi tam proučil ustroje sličnih ustanov.

G. Zadravec pozdravlja ustanovitev blagajne, iskreno želi v tem pogledu glede te institucije skupnega delovanja mariborske in ljubljanske zveze in prosi, naj bi se interesi obeh zvez v pravih enakopostavili. V debato so posegli: gg. Poljak, Bizjak, Ravnikar, Rebek. Končno je bil sprejet predlog g. Ravnikarja s spremembami, ki jih je stavil g. Zagar.

Zvezni predsednik g. Engelbert Franchetti je podal nato daljši referat o obližaturnem pristopu zadrug k zvezi. Predlog se je soglasno sprejel.

Volitev novega načelstva.

Sklenilo se je, da se voli po vzključ. Na predlog g. podnačelnika Ravnikarja so se soglasno izvolili v novo načelstvo: Franchetti Engelbert, Ljubljana; Ravnikar Franc, tesarski mojster, Ljubljana; Oblak Matej, čevljarški mojster, Ljubljana; Kersnič Ivan, krojaški mojster, Ljubljana; Babnik Jakob, instalater, Ljubljana; Breskvar Ivan, ključavničar, Ljubljana; Primožič Ferdo, mizarski mojster, Ljubljana; Špetič Stefan, soboslikarski mojster, Ljubljana; Bernik Ivan, mizarski mojster, Ljubljana; Sluga Ivan, tapetnik, Ljubljana; Krapež Milko, urarski mojster, Ljubljana; Mihelič Ivan, elektrotehnik, Ljubljana; Časpa Ivan, čevljarški mojster, Ribnica; Gogala Ivan, krojaški mojster, Jesenice; Kuhar Rudolf, mizarski mojster, Mokronog; Ogrič Filip, zobotehnik, namestniki: Zajc Franc, brivski mojster, Ljubljana; Gayer Rudolf, ključavn. mojster, Ljubljana; More Emil, sodavčar, Ljubljana; Vidmar Karol, pekovski mojster, Ljubljana; Urbančič Valentin, kovski mojster, Ljubljana; Šimenc Anton, ščetaški mojster, Ljubljana; Skrabec Franc, krojaški mojster, Ribnica; Janša J., čevljarški mojster, Jesenice.

Načelnik čevljarске zadrug v Ljubljani g. Oblak govori o težkem položaju čevljarске obrti in o slabih perspektivah te stroke za bodočnost. Predlaga, da bi zveza sklicala zborovanje, na katerem bi se naj podrobneje razpravljalo o težnjah čevljarске stroke in sklepalo o merah za olajšanje položaja.

G. Franchetti se strinja s tem predlogom in pripomi, da bi bilo koristno sklicati taka zborovanja tudi za vse druge stroke.

Izvolitev Engelberta Franchettija za častnega načelnika.

Zvezni podnačelnik g. Ravnikar je v izbranih besedah slavil izredne zasluge, ki si jih je stekel zvezni načelnik g. Engelbert Franchetti s svojim neumornim, nesebičnim in vztrajnim delovanjem na organizacijskem polju celokupnega našega obrtništva ter je ob koncu svojega govora predlagal, da ga imenujejo za častnega zveznega načelnika. Vsi navzoči so ta sklep sprejeli z burnim odobravanjem. Sledile so čestitke, ki so jih izrazili novovoljenemu častnemu predsedniku: v imenu ministrstva trgovine in industrije g. dr. R. Marn, v imenu štajerskega obrtništva g. Jakob Zadravec, v imenu Saveza hrvatskih obrtnikov g. Helaz, v imenu trgovske in obrtniške zbornice g. tajnik Mohorič, v imenu Zveze trgovskih gremijev g. Zebal, v imenu trgovskega društva «Merkur» g. Kavčič in v imenu naprednega obrtništva g. Rebek i. dr.

Vidno ganjen za spontane ovacije in iskrene čestitke se je g. Franchetti zahvalil za izkazano mo čast.

Slučajnosti.

Zvezni tajnik g. Kaiser je predlagal, da se pooblasti zvezino načelstvo glede ukrepitev potrebnih korakov, da se priredi meseca junija in julija t. l. dva ali tridnevni zadrugni tečaj, katerega naj bi se od vsake zadrugde udeležila po eden ali dva funkcionarja. G. Zadravec prosi, naj bi se k tečaju priregile tudi mariborske zadrugde, ki bi za to radi volje participirale na stroških. G. Rabič iz Jesenice prosi načelstvo, da izposluje za udeležence teh tečajev olajšave na železniških tarifih. Vsi predlogi so bili soglasno sprejeti.

Zvezni načelnik g. Engelbert Franchetti je poročal nazadnje o akcijah, ki sta jih podvela zveza ter Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani za gmetno pospeševanje malih obrtnikov. Obrazložil je nato natanko določila okrožnice, z dne 16. p. m., ki jo je dobila naša Trgovska in obrtniška zbornica glede kreditov za male obrtnike. Kontingent kredita, dovoljen za malo obrtništvo cele Slovenije sicer nikakor ne stoji v skladu s potrebami in številom našega obrtništva, tudi je postopanje, ki zahteva menico s tremi podpismi pretežno, vendar je ta korak Narodne banke pozdraviti. S ponovnimi akcijami se bo dalo brezdvomno doseči povišanje kreditnega kontingenta, kakor tudi prilagoditev postopanja zahtev našega obrtništva.

G. dr. F. Windscher je pojasnil težkoče, pri obrtnih kreditih, svoja prizadevanja pri Narodni banki v tem pogledu ter se izrekel za to, da bi se pri poddeljevanju teh kreditov povabilo gotove naše zavode kot posrednike med obrtnikom in Narodno banko. Soglasno je bil sprejet njegov predlog, ki se glasi: Zvezni občni zbor jemlje poročilo o kreditih za obrtnike v vednost, opozarja, da je obrtnikom in rokodelcem po načinu njihovega poslovanja treba pred vsem po-

Občni zbor se je nato ob 1. zaključil.

Gospodarstvo

Pilpel — revizija narredbe o poravnavi izven konkurza

(Konec)

Končno se omenimo primer, ki so ga že navedli mariborski listi. Pilpel je sklenil s trgovcem S. G. v Ormožu pismo pogodbo, s katero se je zavezal S. G. plačati Pilpelu 30.000 Din, če sklone z upniki poravnati, in se je zavezal za vrhu tega poravnati Pilpelu vse izdatke, ki bi jih leta imel s poravnano. In ti izdatki ne bi bili majhni, kajti Pilpel se je vozil v I. razredu, kosil v jedilnem vozu in skrbel za svojo udobnost ponoči v spalnem vozu. Od obljubljenih 30.000 Din je plačal S. G. naprej 15.000 Din, ostalih 15.000 pa bi imel plačati po sklenjeni poravnavi.

Ni najmanjšega dvoma, da so oni trgovci, ki so plačevali Pilpelu tako visoke honorarje, prikrajšali za te vsote svoje upnike. Jasnje je nadalje, da upniki tudi ne morejo prenesti mnogo takih izgub, zato so uničene ali njihove eksistence ali pa morajo kriti svojo škodo vsaj deloma s tem, da zvišajo cene blaga. Tako pomagajo tudi konzumenti plačevali Pilpelove honorarje in udobne vožnje ter so tudi prispevali k nakupu lepega F. S. poselstva. Nepošteno ravnanje nekaterih nesolidnih ljudi zadene torej široko plast revnih delavcev in uradnikov, kakor tudi več trgovino in industrijo in prav posebno še solidno trgovino, ker so denarni zavodi, kakor je znano iz prakse in iz zadržanih časniških poročil, ustavili in deloma celo odgnali trgovcem kredit. Razumljivo je to, saj tudi denarni zavodi ne morejo prenesti dosti takih izgub, kakor so jih že doživeli. Z odtegnitvijo kredita pa nastane kriza v zaslužku. Denarni zavodi nimajo dovolj posla in reducirajo uradništvo, trgovino in industrijo brez kredita ne more obratovati in odpuščajo zato delavstvo in uradnike.

Nasteti primeri in dejstva kriče po spremembi nredbe o poravnavi izven konkurza. Zlasti bi se moralo spremeniti določilo — vsaj pogojno —, da s poravnavo upravnice vse preko poravnane kvote obstoječe terjatve. To določilo naravnost naveda nesolidne trgovce in obrtnike s poravnano na škodo upnikov in je to določilo torej izključilo le v korist nesolidnih ljudi in v škodo poštenih. Saj ni pravično, če si prezadolženec kupi hitro po sklenjeni poravnavi lepo posestvo ali si nabavi luksuzni avto in še druge kose, kakor se je to v resnici zgodilo. Ljudje radi tega pesujejo z zavistjo in večkrat z upravičeno jezo na trgovce, pravico in poštenje in pridejo ali upravičeno ali neupravičeno do zaključka, da se ne pride daleč s poštenostjo.

Upoštevalo bi se naj dalje, da se obnese vsak zakon v praksi slabo, če ga nimajo v rokah pravi ljudje. Doseči bi se zato moralo, da dobe stvari, tičijo se poravnave izven konkurza in konkurzov, najprejnejši in največje uradniki tako pri civilnem kakor pri kazenskem sodišču in državnem pravdnstvu, ki niso samo učeni juristi, ampak imajo vsaj temeljne pojme v knjigovodstvu in trgovinskem poslovanju sploh. Vse te stvari bi morale biti pri vseh uradih združene v enih in istih rokah, da bi mogli uradniki izslediti skrivne in zakulisne sile, ki delajo v kvar upnikom, in to ne bo težko sprejemati, izkušenemu in vestnemu uradniku.

Občni zbor Gremija trgovcev v Celju

Občni zbor se je vršil 12. t. m. v Narodnem domu v Celju. Predsednik g. Stermecki se je po uvodnem govoru spomnil preminulega člana g. Antona Močnika ter nato v kratkih besedah orisal splošno delovanje gremija. Podrobno poročilo o poslovanju gremija je podal tajnik g. Vebela. Iz tega je posneti, da je imel gremij v zadetku leta 256 članov, današnje stanje pa je 202 članov od teh rednih 200, prostovoljnih 2. Trgovskih nameštencev ima gremij 365, učencev 99. Učencev se je vpisalo 35 oprostilo 16. Gremij je imel 12 rednih sej in dve zborovanji; razni sestanki tu niso všteti. Na teh sejah so se odobraval v glavnem carinske prometne in transportne zadeve, ureditev telefonskega prometa in vpostavitve direktne medkrajevne telefonskega prometa s Trstom, tlakovanje ceste od carinarice do kapucinskega mosta, ukinitve etanovanjskega zakona, omejitev prodaje denaturiranega spirita in kisove kisline, o krmnarstvu, o ljubljanski elektrini in blagovni borzi, o trgovinskih pogodbah z Italijo in Avstrijo in o avtonomni carinski tarifi.

Blazajniško poročilo izkazuje dohodkov 117.799,90 Din, izdatkov 60.504,89 Din. Skupno premoženje gremija znaša 121.662,83 Din. Po poročilu preglednikov se je na delstvu dal absolutno. Za kritje proračuna, ki izkazuje stroškov 80.000 Din, se je sklenilo znižati doklade, in sicer: doklade za člana na 150, za solastnike trdnj na 150, za ravnatelje, prokuriste, poslovodje itd. na 150, za trgovske nastavitelje na 80, za učence na 60 Din. Vpisnina za učence znaša 100 Din, oprostnina 150 Din. Inkorporacije znašajo za kramarje, sejmaje in alične male obrti 1500 Din za obrti, ki so navezane na dokaz usposobljenosti, in trgovine z lesom 2000, za obrti z manufakturnim, modnim in sploh luksuznim blagom 3000 Din. Inozemci plačajo po stroki 300 odstotni dodatek. Prora-

čun se je soglasno odobrilo. V spremembi pravil se je sklenilo v § 10 uvrstiti besedilo, da se mora pri sprejemanju vajencev ozirati na njih predizobrazbo in morajo izkazati najmanj 2 razreda meščanske šole ali šest razredov popolne osnovne šole. Vajenci se sprejemajo od 14. do 16. leta starosti. Soproge od trgovcev so izvzete od teh določb. Vajenci se oprostajo poleg popolnega roka učnega razmerja še le tedaj, ako dovršijo trgovsko nadaljevalno šolo.

Izvolil se je nastopni odbor: za predsednika g. R. Stermecki; za podpredsednika gg. Ivan Ravnikar in Franjo Leskovšek; za odbornike gg. Strupi, Karel Loibner, Filip Vrtovec, Franjo Lukas, Anton Fazarinc, Ludovik Petek; za namestnike gg. Janko Božič, J. Lečnik, Alojzij Mastnak, Miloš Pšeničnik, Računsko preglednika sta gg. Zdravko Kranjc in Vekoslav Finžgar. V razsodišču so voljeni gg. Peter Mačič, Robert Diehl, Drago Cerlini, Karel Loibner, Fran Strupi, Karel Gorčar; kot namestniki: Janko Božič, Josip Kramar, Josip Jagodič. Kot delegati za občni zbor Zveze trgovskih gremijev se določijo gg. Karel Loibner, Josip Kramar, Josip Jagodič, Anton Fazarinc, Franjo Leskovšek, Ivan Ravnikar. V kuratorij trgovske nadaljevalne šole se pošlje gosp. R. Stermecki. Vsi izvoljeni so poverjene jim funkcije sprejeli brez debate.

Pri slučajnostih se je sklenilo pokreniti akcijo glede omejitve izdaje osebnih pravic, proste konkurence v razpečavanju električnih žarnic, vpostavitve direktnega prometa med Rogoško Slatino in Celjem, glede pavšaliranja občinskih naklad na spornice, konjak in likerje ter nekatere spremembe v učnem redu trgovske nadaljevalne šole.

Tržni pregled LJUBLJANSKI TRG.

Prošli teden je bil ljubljanski trg dobro založen z blagom; je krompirja je precej občutno primanjka. V zboru to je bilo izredno mnogo svinjskega mesa. Mleko, jajca in svinjsko meso so se pocenili, dočim je bila slanina nekoliko dražja. Zelenjava, krompir in sadje so dražji.

Goveje meso 17 — 25, svinjsko meso 20, teletina 20 — 25 Din kg. V soboto se je prodajal na trgu divji prašič po 15 Din kg. Slanina je stala 27 — 30, mast 35 Din kg.

Zelenjava: karfiola 12, navadna solata 5, rdeča tržska 8 — 10 Din kg, motovilca 1,25 — 1,50 Din merica, špinata 1,50 — 2 Din merica, čebula 3 — 4 Din kg, česenj 0,50 — 1 Din glavica. Kislo zelje 2,50 — 3, kislj repa 2 — 2,50 Din kg. Jabolka 4 — 10, suhe češnje 12 do 20 Din kg, orehi v loščinah 3,75 Din liter. Krompir 2 Din kg.

Mleko 2,50 — 3,50 Din liter, sirovo maslo 40 Din kg, smetana 1,25 — 1,50 merica, kmečki sir (močan) 0,50 — 1 Din hlebček. Jajca 1 — 1,50 Din komad.

MARIBORSKI TRG.

V soboto 14. t. m. je bil trg dobro prekrbljen in prav dobro obiskan. Slaninariji so pripeljali 84 vozov svinjskega mesa na trg in so ga prodajali po 20 do 30, slanina 30, in drob po 16 do 20 Din kg, domači mesarji pa govedino po 15 do 19, teletino 17 do 20 in svinjino 20 Din kg; v mestni mesnici se je prodajala govedina po 15, teletina 18 in svinjina po 20 Din kg. Prodalo se je mnogo mesa in droha kakor tudi klobas, ki so bile po 20 do 35 Din kg.

Perutnine je bilo okrog 700 komadov. Cene so bile: kokošem 20 do 60, racam in gosom 60 do 100, puranom pa, katerih je bilo to pot mnogo na trgu, 100 do 200 Din komad. Domači zajčki po 10 do 50 Din komad.

Kmetije so pripeljali 18 vozov raznih živil na trg ter so prodajali krompir po 10,50 do 11,50 Din merik (7 in pol kg), zeljate glave, ohrovi in solate po 1,50 do 5 Din komad. Čebula 3 do 5, česenj 4 do 10 Din venec, kislj zelje 2,50 do 3,50, kislj repa 1,50 do 2 Din kg. — Jabolka 2 do 6, bruske 5 do 18, datelji 25 do 35 Din kg. Imone 1 do 1,75, pomaranče 1 do 2,50 Din komad, fige 6 do 12 Din venec, jaja 1,50 do 2,25 Din komad, bučno olje 30 do 33 Din liter, mleko 3 do 3,50 Din liter, maslo 48, kuhano 54 Din kg.

V sredo 11. t. m. so kmetije pripeljali 8 vozov sene in 5 vozov slame, v soboto 14. t. m. pa 6 vozov sene in 4 vozove slame ter so prodajali seno po 75 do 87,50 slamo pa po 50 do 10 Din za 100 kg.

Novosadska blagovna borza (16. t. m.) Pšenica: baška, 8 vagonov 45,3 — 460; b. baška, 19,5 vagonov 475. Turščica: baška, 19,5 vagona 200 — 205; marec-april, 23 vagonov 210 — 218,50; sremska, 19 vagonov 202,50. Moka: 66, 7 vagonov 500.

— Za ukinitev prsilne poravnave. Iz Beograda poročajo, da sta ministra za trgovino in industrijo ter za pravdo izdala nalog za izdelavo zakonskega načrta o ukinitvi prsilne poravnave. V tamokšnjih gospodarskih krogih vedno bolj prevladuje mišljenje, da se mora narodna o prislilni poravnavi ukiniti, ker so številni važni denarni zavodi radi zlorab pri prislilnih poravnavih ustavili kredite.

— Seja finančnega odseka Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Včeraj se je vršila v Trgovski in obrtniški zbornici seja finančnega odseka, kjer se je razpravljalo o predlogih zborničnega člana g. Franca Čučka glede znižanja obrestne

mere kakor tudi na predlog člana g. Jakobha Zadravca o imenovanju sovetov pri Narodni banki za podeljevanje obrtniških kreditov in o akcijah zbornice v davčnih zadevah. Predital se je dopis ministra dr. Zerjave glede zborničnih davčnih predlogov za bodoči finančni zakon, za kar je odsek soglasno sklenil izraziti ministru dr. Zerjavi zahtevno za dosedanje intervencije in prizadevanja na tem polju ter ga naprositi za bodočo podporo.

— Znižanje cene spirita. Te dni se imel spiritalni sandikat sejati, na kateri je znatno znižal cene vrstam spirita, ki pridejo v poštev za širši krog konzumentov.

— Padec žitnih cen v Banatu. Kakor poročajo iz Banata, so na tamšnjem tržišču prišle padati cene poljskim pridelkom in drugim živilom. Pšenica se dobi tam že po 400—420 Din, turščica po 180—190 Din. Prav po ceni so v Banatu dalje jajca, ki se dobe po 75 par komad.

— Položaj na tržišču jajec. Zaradi izredno mlega vremena se produkcija jajec močno veča in zato tudi cene slahajo. Nakupna cena v državi se giblje že med 0,80 do 0,85 Din za komad. Na ljubljanskem trgu se dobi komad tudi po 1 Din. Ker se bližamo koncu vreme, ni verjetno, da bi eventualno nastopil mraz mogel zopet povišati cene. Cene pa so znatno padle tudi na vseh zunanjih tržiščih, kjer ni ta živahnega povpraševanja.

— Izredni obhodi zbor ima Tovarna delnikov, d. d. v Dolnji Lendavi 25. t. m. ob 11. v sejni dvorani tovrničnega poslopa. Na dnevnem redu je med drugim sprememba pravil.

— Likvidacija. D. d. Josip Heisler v Zagrebu ima 28. t. m. izredno glavno skupščino, na kateri se bo sklepalo o likvidaciji družbe.

— Dohave. Direkcija državnih rudnika v Brezi sprejema do 10. marca ponudbe glede dohabe električnega stroja za vrtnje, 2 jermenice in 8 Clyburn-klincev. — Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: 9. marca pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dohabe hary in potrebnih za haryne; 10. marca pri odeljenju za mornarico v Zemunu glede dohabe 4.000 ton angleškega premoga; pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dohabe specialnih nožev; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dohabe raznega železa ter glede dohabe jekla za puresa; 11. marca pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dohabe Griffin-kolev; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dohabe kvadratnega železa; pri odeljenju za mornarico v Zemunu glede dohabe 50.000 porcij mesnih konzerv (guš) — Predmetni oglasi so v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.

— Oddaja prevozarjanja blaga v Bosanskem brodu v zakup se bo vršila pri direkciji državnih železnic v Sarajevu 9. marca. Predmetni oglaš je v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.

— Obtok novčanice v Italiji, ki je znašal 31. decembra 1924. 18.44 milijarde, je nazadovol do 31. januarja 1925. na 17.65 milijarde lir.

Borza

16. februarja:

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanje, druge ponudbe in v oklepajih kupiteljski zaključki). Vrednote: 7 osetno posojilo 64,5 do 65, vojna škoda 120 do 0, Celjska posojilnica 200 do 212, Ljubljanska kreditna 235 do 0, Merkan 115 do 100, Prastrediona 894 do 900, Slavenska 0 do 75, Sirojane 132 do 146, Trbovlje 330 do 405, Veveče 100 do 0, Sple 1100 do 0, Stavbena 280 do 290. — Blaga: Zaključek: lipa, hlodi od 25 cm premer, od 2,50 do 4 m dolž, franko nakl posm., 2 vagona 230 do 230 (220). Ponudbe so bile v deskah, tramih, domači pšenici, cirobii, turščici, ovsu, krompirju in fiziolo raznih vrst. Povpraševalo se je po žveclah, deskah, tramih, domači pšenici in izlozi ribičanu.

ZAGREB. V elektih tendenca dalje nespremenjena. Večje zanimanje je bilo za lipo. Tudi pri industrijskih papirjih se je opazilo nekaj zanimanja za lisa in Gutmannova. Vojna škoda se je danes trgvala zopet v večji meri. — V devizah tendenca nespremenjena. Blaga dovolj. Zaradi večjega povpraševanja so se posamezne devize neznatno uvrstile. Narodna banka je pokrila povpraševanje v čekih na London, Italijo in New-York. Promet precej slab. Notirale so devize: Dunaj 0,0854 do 0,0874, Berlin 14,525 do 14,675, Bruselj 31,25 do 31,75, Italija izplačilo 250,6 do 253,6, ček 250,5 do 253,5, London izplačilo 291,7 do 294,7, New-York kabel 61 do 62, ček 61,75 do 61,75, Pariz 320,3 do 325,3, Praga 180,7 do 183,7, Stockholm 169,25 do 170,75, Svica 117,6 do 118,8; valute: dolar 60 do 61; elektri: bančni: Trgo 25 do 27, Eskomptna 109,5 do 110,5, lipo 61 do 62, Jugo 102 do 103, Ljubljanska kreditna 235 do 243, Prastrediona 890 do 900, Slavenska 73 do 75; industrijski: Eksploatacija 62 do 64, Isis 53 do 59, Nihag 40 do 45, Gutmann 505 do 605, Slavonska 56 do 58, Trbovlje 305 do 400, Veveče 100 do 0; državni: 7 odst. posojilo 0 do 65,5, agrarne 26 do 26,5, vojna škoda 140 do 142.

BEograd. Tendence nespremenjena. Devize: Amsterdam 2450 do 2465, Dunaj 0,0866 do 0,0867, Berlin 14,5 do 14,65, Budimpešta 0,0853 do 0,0855, Bukarešta 31,3 do 31,35, Italija 262 do 262,9, London 202,75 do 203,25, New-York 61,3 do 61,31, Pariz 325 do 326, Praga 182 do 182,5, Svica 1180 do 1183.

Za novo telefonsko progo z Zagrebom

Ljubljanska Trgovska in obrtniška zbornica si že dalje časa prizadeva, da bi dosegla zgraditev še ene telefonske proge med Ljubljano in Zagrebom, ker sedanji progi železna in bakrena daleko ne zadostujeta. Po statistiki, ki jo je izdelala pošta direkcija po nalogu ministra za pošto in brzojav, odpade dnevno nad 100 pogovorov zaradi pomanjkanja druge proge, kar pomeni dnevno škodo 2000 Din. To pa ni samo neekonomično za erar, temveč pomeni tudi veliko oviro za poslovni promet, ker imajo ljubljanske banke podružnice v Zagrebu, odnočno zagrebške v Ljubljani; dalje imajo tukajšnja trgovinska in industrijska podjetja zastopnike v Zagrebu in obratno. Važna pa bi bila druga proga zlasti tudi za borbo. Potreba druge proge je tem večja, ker se ta sedanji progi vrši tudi tranzitni telefonski promet z inozemstvom. Recipročni interesi Ljubljane in Zagreba so torej, ča se ta druga proga zgradi.

Ministrstvo je načrt za to progo odobrilo in je kredit preliminiran v proračunu. Ako se načrt pravočasno ne izvede, bo kredit s 1. aprilom zapadel. Ministrstvo je tudi obljubilo, da bo žlico dostavilo v naravi. Ker se to doslej ni zgodilo, naj se vsaj dovoli nakup žlice iz določenega kredita.

Ljubljanska Trgovska in obrtniška zbornica je v tej zadevi ponovno intervenirala, pri čemer se ji je pridružila tudi zagrebška zbornica. Zahteva naših gospodarskih krogov je, da se to nužno vprašanje brez odloga reši.

Sport

Nedeljski nogomet

ZAGREB: Pokalne tekme: Gradjanski : Soko 3 : 0, Zeleničari : Tipografija 6 : 1, Tipografija : Viktorija 1 : 0. Najvažnejša pokalna tekma, ki je bila odločilnega pomena, se je vršila v nedeljo med Haškomo in Gradjanskim. Zasluzno je z 2 : 1 (1 : 1) zmagal Haška, čeprav šle v 2 X 15 min. podaljšani igri. Haškodo moštvo je bilo odločnejše, hitrejše ter je tvorilo izenačeno enoto. Gradjanski je imel svoj slab dan. Odpovedala sta celo znamenita branilca Vrbanič in Dasović. Igra sama ni bila baš na visoki sportni stopni. Šle podaljšana tekma je bila nekoliko živahnija. Prvi gol je iz enajstmetrovke zabil Gradjanski po Manterlju, izenačil je Značaj. Zmagonosni gol je zabil Cindrić Foti koncu je prišlo do incidenta, ker je publika v razburjenosti vdrila na igrišče. Interventirali je morala policija. Tekmo je slabo sodil Basler. Haška mora igrati še z Zeleničariji in ni dvoma, da bo zmagal tudi v tej tekmi ter postal s tem pokalni prvak.

BEOGRAD: Jugoslavija : Jedinstvo 7 : 0 (5 : 0).

GRADEC: WAF. (Dunaj) : Sturm-Hakoah komb. 2 : 1 (2 : 0).

DUNAJ: Sportklub : OAK. (Gradec) 3 : 1 (3 : 0). Pri edini prvenstveni tekmi I. razreda so Amaterji ne ravno lahko premagali Slovana z 2 : 0 (1 : 0). Ta tekma je spadala še v jesensko sezono. Amaterji so torej prvaki za jesen. Hakoah ima sicer enako število točk, toda manj zmag. Bewegungsspieler : Germania 1 : 1, Weisses Elf : Sportfreunde 3 : 2. Prijateljske tekme: Simmering : Wacker 6 : 2 (5 : 0). International : Hakoah 5 : 1 (3 : 0)!! Rapid : Hertha 5 : 3 (4 : 2). Floridsdorfer Athletiker : Vienna komb. 1 : 0, Vorwärts : Bewegung XX. 3 : 0, Ostmark : Verwärts 06 1 : 0, WAC : Neuhau 5 : 2, Cricketer : Donaustadt 2 : 0, Gersthof : Donau 1 : 0, Sportklub West : Nicholson 3 : 1, Sturm 14 : Rag 2 : 0.

BUDIMPEŠTA: Vienna (Dunaj) : FTC 2 : 0 (0 : 0). Dunajčani so bili nasprotniku taktično in tehnično nadmočni.

PRAGA: Sparta : Čechie Karlin 2 : 1, Slavija : Vrsovice 6 : 2 (3 : 0), Liben : CAFK 3 : 2, Viktorija Žižkov : Nurele 2 : 2.

GELSENKIRCHEN: DFC. (Praga) : P. C. Gelsenkirchen 8 : 1 (5 : 1).

PARIZ: S. Sebastian : Pariz 4 : 0.

MANNHEIM: Verein für Rasensport : I. F. C. Nürnberg 1 : 0.

Smučke tekme za prvenstvo Tatve v Zakopanah (Poljska), katerih bi se morala udeležiti tudi naša smučka prvakinja so bile vsled neugodnih snežnih razmer odpovedane.

S. K. Primorje. — Plenarna odborova seja se vrši danes v torek ob 20. uri v restavraciji „Zvezda“. Prosi se za polnoštevilno udeležbo. — Tajnik.

Redni letni občni zbor S. K. Cella se vrši v četrtek, 19. t. m., ob pol 8. zvečer, v hotelu Balkan. V slučaju nesklepnosti se prvi pol ure pozneje pri vsakem številu članstva dolžnost vseh aktivnih in podpornih članov je, da se občnega zbora sigurno udeležijo. Vabljeni so tudi oritelci klubov.

× Požar v avtomobilski razstavi. Iz Kansasa v Ameriki poročajo: American Royal Livestock - Pavilion, v katerem je bila zadnje dni nameščena razstava avtomobilov, je pogorel do tal. Ogenj je popolnoma razjedal vse predmete, ki so bili na razstavi. Požar je nastal radi eksplozije bencina. Škodlo cenijo doslej vsaj na poldrugi milijon dolarjev.

× Poplave v Ameriki. Iz New Yorka poročajo: Nepričakovano zgodaj nastopivše toplo vreme je letos povzročilo, da je začel sneg zelo rano kopneti in da se pomlad pojavlja kar čez noč. Pripekanje sonca je tako močno, da so reke vsled izginjajočega snega znatno narasle in prestopile bregove. Poplave so tako velike, da so morali na več mestih začasno ustaviti železniški promet. Najbolj so prizadete države Pennsylvania, New York in New - Jersey.

Lastnik in izdajatelj Koncertni djetar, odgovorni urednik Fr. Brozović, tisk Delniške tiskarne, 4. d. v Ljubli, št.

Vremensko poročilo

Ljubljana 16. februarja 1925

Ljubljana 206 nad morjem

hva opazovanja	ob	Zracni tlak	Zracna temperatura	Veter	Oblacno (1-10)	Padavine mm
Ljubljana	7.	757,9	+1,5	sever	oblačno	—
Ljubljana	14.	754,3	+16,0	jugo zapad	—	—
Ljubljana	21.	753,4	+10,0	—	dež	—
Zagreb	7.	758,6	+11,0	sev. vzh.	več. jasno	—
Beograd	7.	763,4	+11,0	jug	pol oblac.	—
Dunaj	7.	—	—	—	—	—
Praga	7.	756,0	+4,0	jugo zapad	več. oblac.	—
Trnava	7.	—	—	—	—	—

V Ljubli an barometar nižji, temper. visoka. Sonce vzhaja ob 7.1. zahaja ob 17.27

Vremenska napoved za torek: Oblačno, deloma padavine. Temperatura se morda zniža do ničle. Vetovi iz raznih smeri. Pozneje zopet zvišanje temperature.

Pozor! Ugodna prilika! Pozor!

Mila na 4 teca je strojem za izdelavo ječmenčka, 2 žagi z obsežnimi skladišči, hlevi, enoslojnim stanovanjem hišo, s pripadajočim posestvom okoli 5 orlov najbolj e zemlje, do ro uvedena gostilna z vsem inventarjem in posestvom okoli 5 orlov na najpomembnejšem prostoru ob železni ki povzani blizu Zagreba; nadalje posestvo, o stoječe 12 60 orlov prvotnosti embie, ajvje, travniki, sadovnjaki s obsežnimi stanovanjskimi in gospodarskimi poslopi, ter tri orale veliki vinogradi, v najboljši leti in izlozuen stan u, z v ničarskim poslopi m, sti-kaluce in okoli 2 orala zemlje, se pod najugodnejšimi pogoji radi družinskih razmer pe najnižji cenl zelo ugodno proda, bodisi vse skupaj, bodi parcelirano po želji kupcev. Podrobn e informacije daje gosp. Josip Hana, železn. uradnik Dobova pri Brežicah, Slovenija. 741/a

FORMALDEHID

40 odstoten

prodaja v vsaki količini s skladišča tvornice v Tesliću. Destilacija lesa, d. d. Zagreb, Boškovičeva ulica 33.

Tečlanje

in va drage funkcionalne hibe pri goverjenju, ki celo najnadarjenejšima otroku otežujeta življenje, se po sluviti najnovejši, na novo obdelani metodi profesor A. Neumann lahko popolnoma odpravijo. To izpričuje nad 500 lepih zahvalnih pism in pripoznanj oseb razne starosti in poklica, slovitih zdravnikov in učiteljev... Od srca se vam zahvaljujem za Vaš najljubši in popolni uspeh in za Vaš trud z mojim dragim, malim vnukom. Prejmite izraze mojega spoštovanja

25/a. Vladimir Mažuranič, predsednik kr. hratskega lanskega stola v p. Stranke se radi novih prijav sprejmejo še od nedelje do četrka (15. do 19. februarja) od 10. do 1. ure in od 3. do 5. ure popoldne v hotelu „Slon“, I. nadstropje, soba št. 23.

Dopisi

ST. VID NAD LJUBLJANO. Tatu že imamo, v farovžu je skrit, pravi pri- slovlca. Demagoge, zapeljivce staršev šolobveznih otrok že imamo, v farov- žu so skriti, bi se glasila prislovlca za šolsko stavko v St. Vidu. Iz farovža in orlovskega doma zapeljani agentje so prepovedali obisk v vsaki posamezni hi- ši, otroke pa, ki so proti njih ukazu ven- dar hoteli v šolo, potoma zavrnili in po- slali domov. Da je taka stavka nemo- goča, bi mislil vsak pameten človek, da si pa to upajo farovski gospodje, smo videli. Zapeljani starši nosijo sedaj ka- zenske naloge gospodom farovškega ka- libra, šolski oblasti pa sporočajo, da so otroke pustili doma, ker so dobili ukaz od farovške gospode in njenih prigan- čev. K zadevi se še povrnemo, za danes samo to, da prislovlca, tatu že imamo, v farovžu je skrit, pove v tem slučaju skoraj vse.

ZG. ŠISKA. Na napade, ki jih zadnje čase zopet prinaša «Kmetijski List» na našega priljubljenega župana g. Ivana Zakotnika, nihče ne odgovarja. Deloma se mi to zdi čisto pravilno, kajti prego- vor pravi: «Kdor lažniku ne odgovarja, mu najboljšo odgovorilo». Poznamo gosp. župana, oziroma sedanjega gerenta, da je mož poštenjak, kakor jih je malo, ali pa nič v šišenski občini, ki je storil nam delavcem več dobrega kakor nam ne bodo vsi samostojneži v 100 letih. Ne delajte «stimunge» za občinske volitve, kajti vrabci na stehi čivkajo, da vas nihče, posebno pa mi delavci ne maramo, razen enega, ki se šteje za «gene- rala» delavcev in pa par njegovih kimav-

cev. Takih «generalov», ki se nam vsi- ljujejo za voditelje in katerim bi naj delavci služili za «lojterce», ne maramo in jih odslanjamo, kajti po naših hrbtih ne boste zlezli do časti. Vsi občani po- znajo g. Zakotnika kot dobrega in po- štenega moža, le vi obrekovalci se re- penčite nad njim, gotovo radi tega, ker vam je marsikrat prekrizal kak nepo- šten račun. Občina je za vse sloje, ne samo za vas, delavce plačuje največ davkov in delavci hočejo župana, ki nam bo šel na roko in nam dajal dobre nasvete. Moža, ki ima toliko življenjskih izkušenj kot g. Zakotnik, delavci spo- štujemo in ga bomo volili, dokler bo živ, voditeljev šišenskih samostojnežev pa nikdar, kajti nas poznaajo le tedaj, kadar na potrebujejo — pri volitvah. Le naprej z lažmi in obrekovanjem, pa se še oglasimo. — Delavec » trpin.

VRHNIKA. Pri nas, kot menda pov- sod po Sloveniji, so minule volitve pod groznim terorjem, a ne vladinim, pač pa duhovniškim. Ni dovolj, da so hodili strašiti ljudi po kmetih od hiše do hiše. Dekan je vrhuteja v nedeljo naznanil na prižnici, da ima vsak smrten greh, kdor voli v drugo škrljico. Da je to mnogo omahljivcev preplašilo, bo vsake- mu jasno, kdor je videl naš impozant- ni shod. Narodni blok bi dobil najmanj 100 glasov več, da niso strašili s smr- tni grehom ter drugimi lažmi. Laž v posvečenih ustih seveda ni greh. G. de- kan bo že polagoma prišel v mlin. Sicer smo od volitev iz l. 1923. napredovali od 79 na 183 glasov. Tudi klerikalci so pre- cej napredovali, a zato, ker so socialisti,

posebno pa takzv. komunisti, po veliki večini volili klerikalce. Upamo, da bo Nar. blok napel vse sile, da s pametnim gospodarskim delom dvigne našo drža- vo in blagostanje njenega prebivalstva, kar bo gotovo pripomoglo do še lepših uspehov v prihodnosti.

KOSTANJEVICA. Kljub temu, da sta na dan volitev župnik in kaplan gr- mela kot pobesnela derviša na prižnici zoper drugo škrljico, se je odzvalo le- po število odločno zavednih volitev vs- bilu Narodnega bloka. Da so glasovali naši nemškutarji za SLS, se ne čudimo (egliha vkup štrihaj). Čudimo pa se onim, ki imajo polna usta naprednja- štvina in se spajdašijo s klerikalci, po vo- litvah pa iz strahu brenkajo na svojo staro tamburico in udrihajo čez one, ki so jim poverili s kroglo zaupanje. Ta- kih naprednjakov ne mara Narodni blok. Mi pa ostanemo kakor smo bili, čiste- ga srca brez vsakih smeti! Zal, da so tu nekateri SKS-arji, ki se štejejo za na- predne, v svoji zagrizenosti pa delajo roko v roki s klerikalci. Upajmo, da se tudi ti spametujejo v pravem času.

VELIKE LASČE. Znani samostojnež iz Vel. Lašče se je v zadnjem «Kmeti- jskem listu» z glavo zaletel ob trdi demo- kratški zid, menda v zmedenosti, ker je imel hude politične bolečine. Tudi ta re- klama nam je dobrodošla. Kolikor boste bolj drezali, toliko nas bo več. Vemo, da vas boli naš napred in zato za- vijate resnico. Pri skupščinskih volitvah leta 1923. so imeli demokratje pri nas 6 glasov, letos pa jih imamo 15. To je na- predek za 150 odst. Gospodje, pa povej- te, koliko ga imate vi. Zato mi nismo jezni in potrti, pač pa veseli in zadovolj- ni ter se zavedamo, da smo na pravi po- ti. Nepolitična sporazumna, gospodarska

lista naših občinskih volitev se v tem slučaju ne more primerjati, ker ni bila demokratska nego sporazumna. Ko bi bili zlobni, bi vam tudi mi lahko častili na vašem neuspehu, ker je vaš klub v skup- ščini rešil vsakega skupaj komaj pet man- datov. Tak napredek je tudi žalosten, kaj ne? Kar se pa tiče upokojenega oro- žnika: O strahota kaj ste mu vse pove- dali. To je pa velikanski grešnik in go- tovo je še bolj jezen ter si misli: Ti pre- klčani samostojneži, s tem pa že ni ni- česar imeti. Saj res, plačujete mu pokoj- nino in na vsednjajo je pa še tak. Go- spodje, tudi mi vidimo vas, kako hodite jezni in potrti naokrog, ker si ne znate in ne morete pomagati. Tudi vi ste bili demokratje, poprej kakor pa samostoj- neži in od tam ste tudi izšli, pa šele po- tem, ko je bila SKS ustanovljena. Tudi vam bi se lahko reklo, da ste hinavci. Zal vam je sedaj, ker si niste znali ohrani- ti takega moža kot je g. P. v vaši stranki. Ali ne veste, da ste mu že pred leti očitali, da penzionistov in kapitali- stov ne potrebujete v vaši stranki? Ali ne veste, da ste pred obč. volitvami bob- nali, da za naprej ne sme priti več v ob- činski odbor, da ne bo več predsednik posojilnice, da ste mu vsepovsod metali polena pod noge itd. itd. Za take dobro- te se vam g. P. prav lepo zahvaljuje. Za predsednika vaše krajevne organizacije je bil izvoljen proti svoji volji in ker na to ni nikdar reflektiral, ga tudi vsi pri njegovi mizi takrat niso volili. Ko je iz- peljal takratne občinske volitve, ki so izpadle po njegovi zaslugi vam v čast, vam je takoj to mesto vrnil in od takrat naprej nimate menda več ne krajevne organizacije ne predsednika. Pri vas ni nikogar, da bi kaj žrtvoval, nego samo pobasal. V takratni občinski odbor je

prišel g. P. s pomočjo 49 glasov, ki jih je dobil od 51 navzočih volilcev. Laž je, da bi se bil kdaj potegoval za župansko mesto, ker mu tega ni potreba. Odslužil je 21 let in šel v pokoj zato, ker je bil bolehen, da bo imel mir. Res pa je, da je ob prvih občinskih volitvah splošna kazalo tako, da župansko mesto ne bo imel kdo prevzeti. In takrat bi se bil g. P. k temu raje žrtvoval, kakor pa pripu- stil župana klerikalcem. Ko pa se je na- vsednjajo oglašil g. H., da prevzame to mesto, je g. P. radevolje odstopil, čerav- no so se nekateri za njega takrat zelo poganjali in je bila vedno tega pri večini občinstva velika nevolja. To je čista re- snica in nič drugega. Vemo pa dobro, ka- ko se je takrat delalo za njegovim hr- botom. Ni se vam treba jeziti, ker g. P. nimate več v svojih vrstah. Nikdar več ne bo hodil za vas po kostanj v žerjav- vico. Popolnoma boljševiski duh se kaže pri vas, ko g. P. vedno očitajo njegov penzijo. Vedite, da si ga je pošteno za- služil in po večini tudi sam plačal. Ne- voščljivci! Taka pot je vsakomur odprta in zakaj si je niste izbrali. Od tistega penziona, kar mu plačujete vi, bi tu- di vsi poginili. Kaj mislite, da drugi kra- ji in ljudje v Jugoslaviji ne plačujejo davkov. Čudno, da ne vidite nekega dru- gega človeka, ki zastoj žre vaše žulje,

Zbirajte in darujte, da zgradimo Sokolski dom na Taboru!

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Člani

Išče se pekarna
v našem mestu ali na de- šeli. Prevzame se lahko ta- kol. — Zvečer, se plača tudi odstop. Naslov: A. Gmajer, pek v Kedu 69, p. Robič (Ceporeto) Italija. 2830

Potnik

Instrukcije
za matematike in fizike dajo mlad profesor. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod značko „Matematika 1731“. 2875

Službe

(dobe)
2 ključavničar, vajenca za stavbo delo, ki sta se že učila vsaj eno leto, event. tudi več, sprejme takoj Andrej Čebular, ključavničar v Krškem ob Savi. 3530

Službe

(isčejo)
Zagar za vodno žago se išče za zastop v mesecu marcu. Skrbec & Bartol, Mi- klošičeva cesta 8. 3545

Dekle

dobro vzgojeno, zdravo, sta- ro 14—16 let, se sprejme za la- ba dela k otrokom. — Naslov pove uprava „Jutra“ 3533

Deklica

poštena, snažna, zanesljiva, stara 20—26 let, se sprejme, Zvečer mora kuhati in oprav- ljati druga hišna dela. — Naslov pove uprava „Jutra“ 3530

Poleg sobarice

se sprejme dekle, ki zna ku- hati in opravljati tudi druga hišna dela. Plača dobro. Naslov pove uprava „Jutra“ 3528

Strojne konstruktorja

z večletno prakso in uradnika
za obračunavanje delavskih mezd, sprejme večje in- dustrijsko podjetje v Ljub- ljani. Ponudbe pod značko „Konstruktor“ ali „Delavski urad“ na upravo „Jutra“ 3507

Gospodinja

ki mora biti tudi dobra ku- harica, išče graščakinja Bo- štanj za takoj. Ponudbe na naslov: And. Jakli, Karlo- vac (Hrvatstvo). 3486

Vrtnarski vajenec

se sprejme pri Antonu Bajcu, Ljubljana, Pod trančo 2. 3438

Pisarniško moč

ki ima obremen na razpolo- žu v sredini Ljubljane sobo za pisarno, išče za kopo- litiško delo društvo. — Po- radeb za navedbo zahtevkov pod značko „Popolnoma“ na upravo „Jutra“ 3622

Trgovskega pomočnika

mladega, poštenega in vo- lasne prostega, ki zna tudi semsko in nekaj knjižovni- stva, s teptim vedenjem, se išče za takoj. Ponudbe pod „Lepo vedenje“ na upravo „Jutra“ 3628

Provizijski potnik

se išče za takoj. Prednost- nito on, ki ima obremen na razpolo- žu za kopo- litiško delo društvo. — Po- radeb za navedbo zahtevkov pod značko „Popolnoma“ na upravo „Jutra“ 3622

Krojaška vajenca

sprejme Smole, št. Vid nad Ljubljano. 2874

Boljša kuharica

starejša, s svojim lastnim stanovanjem, ki bi opravl- jala tudi druga domača de- la, se sprejme k majhni družini. Ponudbe pod sifro „Kuharica 11“. 3008

Krepkega učenca

za špecerijo in pa prodajal- ko za špecerijo in manu- fakturo, se sprejme. Ponudbe pod „Učenec 423“ in pa „Prodajalca 430“ na upravo „Jutra“ do 25. t. m. 3600

Pristavnik (majer)

z ženo, brez otrok, se sprej- me v Ljubljani. Omenjena oskrbuje tako ženo in otroka, pravičnejši ter vrt za uče- njake. Nastop službe 1. ali 15. marca t. l. — Pisarne pogoje je poslati pod značko „Majer“ na upravo „Jutra“ 3604

Delavec

išče službo v neki trgovini ali kaj silčnega. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod sifro „Pridnoet“. 1614

Stenotipistinja

perfektna, ki je zaposlena za- danje časa v pisarni kot ste- notipistinja in strojeplaka. — Zvečer prejemati službo. Gre tudi izven Ljubljane. — Po- nudbe na upr. „Jutra“ pod sifro „Vestna 1894“. 3579

Knjigovodkinja

bilanciistinja, sloven., arbo- lrv., temnika, deloma tudi laika, ko- respondentja; popolnoma za- moznajna moč tudi v večini ban- karske prakse iste mesta. Če- njena ponudbe pod „Samosto- jna, 1894“ na upravo „Jutra“ 3648

Trgovski pomočnik

manufakturne in špecerije- ske točke, dobri prodajalec, žel- nosti, tudi takoj. — Naslov v upravi „Jutra“ 3430

Inteligenten mladenič

bivši podnaslednik, edinih- kaj pedagoški šola, več sloven- ščine, srbohrvaščine in nemš- čine, išče primerno službo v pi- sarni, skladiščni ali kot puznik in pod. — Ponudbe sprejema oglašni zavod Kpitlar, Ljublja- na, Čopova ulica 27/III. 3429

Boljša dekle

pridno in pošteno, nekoliko- večerino tudi v gospodinj- stavu, išče mesta na boljši gostilni. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Poštena 1546“. 3242

Izveščana pletilka

išče dela na dom za stroj 8. Naslov pove uprava „Jutra“ 2615

Izurjen tesarski polir

z strokovno boljšo izobrazbo, išče mesto. Nastopi lahko takoj ali tudi pozneje. — Naslov pove uprava „Jutra“ 3034

Več jezikov

in sicer: slovenskega, srbo- hrvaškega, angleškega, in nemškega, v govoru in pisa- nju ter slovenske stenografije, strojeplake, knjigovodstva in korespondence zmožna gos- pođinja, išče primerno me- sto. Ponudbe pod „Jeziki“ na upravo „Jutra“ 3496

Plaćilna natakarka

zeli prejemati službo, naj- raje izven Ljubljane — gre- tuči kot samostojna. Naslov pove uprava „Jutra“. 3691

Stalno mesto išče

izkušen sidar. Gre za slugo, vratarja, oskrbnika na de- lo ali kaj silčnega. Naslov v upravi „Jutra“. 3622

Gospa

z 2 odraslimi otrokoma, išče 2—3 sobe s pritlikomali — event. bi zamenjala z 1 sobo in kuhinjo. — Ponudbe pod „Marec 53“ na upr. „Jutra“ 3692

Prodajam

Perje
kokoške, gosje in gošji pub- ter račje odajajo vsako mo- šino po smernih cenah (vr- ka & Vajda, Čakovce. 1983

Sobno opravo

novo (brastovo), kredenco, mizo, pisalno mizo & predali, 6 stolov, 4 okrogle stolčke in druge predmete, prodam vse za 6600 kron. Ponudbe na naslov: Japelj, Trile. 3503

Tri lepe maske

za dame so prodajo po nizki cen. Naslov v upravi „Jutra“. 3602

Postelje

iz smrekovega lesa, moderna fazona, nič barvno, 30 kom- datov, prodam po konkurenčni cen. Naslov v upravi „Jutra“. 3232

3 pletilni stroji

skoraj novi, št. 8, se ugodno prodajo. Naslov pove uprava „Jutra“. 3627

Moško kolo

prav dobro ohranjeno, znam- ke „Kinta“, lahko in močno, se prodaja za 1300 Din. Vpra- ša se pri hišniku Krekov trg št. 10. 3532

Pletilni stroji

popolnoma ohranjeni, skore- novi, se prodajo v slede- ih številah in širinah: 4/60, 6/42, 5 in 10/50 (menjalna plošča) 6/50, 8/40. Vsi sku- paj 10.000 Din. Zelo ugodna prilika za začetnike. Pletil- na industrija Ciril Vajt v Kranju. 3545

Proda se maska

„Indijane“ za 125 Din. — Naslov pove uprava „Jutra“ 3690

Redek slučaj!

Skoraj novo pohištvo in le- mehekha lesa, se radi se- lute ugodno razprodaja. — Ogleda se med 12—14, uro in v nedeljo ves dan. Naslov v upravi „Jutra“. 3269

Postelja se prodaja

na Rečlerji cesti št. 13/1, deeno. 3649

Wanderer motor

8 HP, se cenno prodaja na Viču št. 33. 2303

Salame

šunkarice po „Din 41“ — kg brunčičke po „Din 14“ — kg razpoložljive od 5 kg naprej po po- vzetju na drobno Fran- Golob, mesar in prekajalec, Šiška-Ljubljana VII. — Za dobro blago in točno po- strežbo se jamči. 3647

Star šamot

kupim, tudi polovične kose. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „šamot“. 3679

Nepremičnin

Stavbišče
v izmeri 2000 kvadr. metrov, ob- okrajni cesti, 2 minuti od farne cerkve, v industrijskem kraju Slovenj, prodam. Cena 30 dinarjev za kvadratni meter. — Naslov pove uprava „Jutra“. 3259

Parna žaga

z 1 polnojarnenikom, be- neklim jarnenikom, cirku- larko ter vse drugo spadu- joče. Obrat goni lokomobila št. Wolf & 45 HP. Poleg se nahaja stavba, pripravna za kakšno tvarilo, mila ali kaj silčnega. Eventuelno se sprejme tudi družabnik s primernim kapitalom. — Po- nudbe je poslati na upravo „Jutra“ pod „Lep zaslužek“ 2878

Šivalni stroj

dobro ohranjen, močan, pro- dam za 1050 Din. Konješčič Franc, Kranj. 3701

Žaket s telovnikom

popolnoma nov, prodam. — Naslov pove uprava „Jutra“ 3723

Otroški voziček

skoro nov, se pocent prodaj. Naslov pove uprava „Jutra“ 3710

Vojaška kuhinja

(avstrijska) dobro ohranje- na, se prodaja z vso opre- do. Lovro Sebenik, Ljublja- na, Knezova ulica št. 229. 3667

Maska Cherubim

popolnoma nova, se po nizki cen. prodaja. — Naslov pove uprava „Jutra“. 3669

Dobra lovska puška

kaliber 16, se s municijo prav ugodno prodaja. Naslov pove uprava „Jutra“. 3648

Kmet-priatelj

400 do 500 kg jabolki
finih, namiznih, prodam v bližini Ljubljane. — Ponudbe pod „Jabolka“ na upravo „Jutra“. 3697

Kupim

Prazne „Odo“ steklenice
kupuje drogerija Anton Kanc, slouva, Židovska ul. 50

Motorno kolo

že rabljeno, dobro ohranje- no, kupim. Ponudbe s opi- som pod „Novi model“ na upravo „Jutra“. 3505

Ježice — želod

le beli jedilni krompir kupimo takej same varnoske množine. Direktno ponudbe na Lavric in Kovač, Šember, Bača. 3466

Kože

divjih in domačih zajcev, lisic, kur, divjcev, pothov itd. kupuje po najvišjih dnevnih cenah Peter Semko, Ljubljana, Križevniška ul. št. 7. 375

Lisje kože

in kože drugih divjačih vedno kupim D. Zdravil, trgovska ulica v Ljubljani, Florjanska ulica št. 9. 1205

Lahko kolo

dobro ohranjeno, kupim. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Kolo 1720“. 3672

Zdrave ježice

vagonsko množino, fran- ko oddaja poštoma, kupim takoj. — Naslov: Podobnik, Ljubljana-Moste. 3707

Star šamot

kupim, tudi polovične kose. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „šamot“. 3679

Nepremičnin

Stavbišče
v izmeri 2000 kvadr. metrov, ob- okrajni cesti, 2 minuti od farne cerkve, v industrijskem kraju Slovenj, prodam. Cena 30 dinarjev za kvadratni meter. — Naslov pove uprava „Jutra“. 3259

Parna žaga

z 1 polnojarnenikom, be- neklim jarnenikom, cirku- larko ter vse drugo spadu- joče. Obrat goni lokomobila št. Wolf & 45 HP. Poleg se nahaja stavba, pripravna za kakšno tvarilo, mila ali kaj silčnega. Eventuelno se sprejme tudi družabnik s primernim kapitalom. — Po- nudbe je poslati na upravo „Jutra“ pod „Lep zaslužek“ 2878

Šivalni stroj

dobro ohranjen, močan, pro- dam za 1050 Din. Konješčič Franc, Kranj. 3701

Žaket s telovnikom

popolnoma nov, prodam. — Naslov pove uprava „Jutra“ 3723

Otroški voziček

skoro nov, se pocent prodaj. Naslov pove uprava „Jutra“ 3710

Vojaška kuhinja

(avstrijska) dobro ohranje- na, se prodaja z vso opre- do. Lovro Sebenik, Ljublja- na, Knezova ulica št. 229. 3667

Maska Cherubim

popolnoma nova, se po nizki cen. prodaja. — Naslov pove uprava „Jutra“. 3669

Dobra lovska puška

kaliber 16, se s municijo prav ugodno prodaja. Naslov pove uprava „Jutra“. 3648

Kmet-priatelj

400 do 500 kg jabolki
finih, namiznih, prodam v bližini Ljubljane. — Ponudbe pod „Jabolka“ na upravo „Jutra“. 3697

Kupim

Prazne „Odo“ steklenice
kupuje drogerija Anton Kanc, slouva, Židovska ul. 50

Motorno kolo

že rabljeno, dobro ohranje- no, kupim. Ponudbe s opi- som pod „Novi model“ na upravo „Jutra“. 3505

Ježice — želod

le beli jedilni krompir kupimo takej same varnoske množine. Direktno ponudbe na Lavric in Kovač, Šember, Bača. 3466

Kože

divjih in domačih zajcev, lisic, kur, divjcev, pothov itd. kupuje po najvišjih dnevnih cenah Peter Semko, Ljubljana, Križevniška ul. št. 7. 375

Lisje kože

in kože drugih divjačih vedno kupim D. Zdravil, trgovska ulica v Ljubljani, Florjanska ulica št. 9. 1205

Lahko kolo

dobro ohranjeno, kupim. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Kolo 1720“. 3672

Zdrave ježice

vagonsko množino, fran- ko oddaja poštoma, kupim takoj. — Naslov: Podobnik, Ljubljana-Moste. 3707

Stanovanja

Zamenja se
lepo stanovanje: soba s ku- hinja in pritlikomali s dve- ma sobama ali enajst v me- stu. Naslov pove uprava „Jutra“. 3667

Dijak

se sprejme na stanovanje in brano. Instrukcija v bli- žini. Naslov pove uprava „Jutra“. 3560

Stanovanje

20 minut od ljubljanske gl. postaje, lahko dobi stranka brez otrok, katera bi pri- sprejala s vso denarja, da se ji seveda 1 soba in kuh-inja do 1. maja, proti več- letni pogodbi. — Kje, pove uprava „Jutra“. 3499

Meblovana soba

se takoj odda boljšeemu go- spodu. Naslov v upr. „Jutra“. 3437

Zamenja

se večje stanovanje v Mar- buri proti stanovanju 3—4 sob v Ljubljani. Pojanista daje spedičja „Baikan“ v Mariboru. 3378

Dijak

se sprejme takoj na brano in stanovanje. Naslov pove uprava „Jutra“. 3201

Stanovanje

2—3 sob, kuhinja in pritli- klin, se išče za mirno stran- ko. Plača se dobro in da- do dobro nagrado. Ponudbe pod sifro „Cimpreje 41“ na upr. „Jutra“. 3108

Stanovanje

2—3 sob, kuhinja in pritli- klin, z električno razsvetlavo, v mestu ali na periferiji, 1500 do 15. marca. Ponudbe na upr. „Jutra“ pod značko „Mirna“. 3618

Lepo opremlj. sobo

se posebnim vzhodom, v bli- žini Tabora, oddam takoj ali s 1. marcem. Naslov pove uprava „Jutra“. 2478

Odda se soba

1. marcem samo gospodini- ni Aleksandrovi cesti 10/III (desno). 3682

Soba

separirano, lepo, v sredini mesta, 18.000 uradnik. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod značko „Separirana soba“. 3684

Meblovano sobo

mirno, čisto, s prostim vho- dom in elektr. razsvetljavo, išče za takoj soliden privar- ni uradnik. — Ponudbe pod „Plačam dobro 1740“ na upravo „Jutra“. 3685

Soba, event. s hrano

se odda dvema solidnima gospodinjama ali gospodomu. Naslov pove uprava „Jutra“. 3638

Neopremljena mesečna soba

velika, gračna, s vzhodom in stopnjico v sredini mesta, se odda. Ponudbe pod značko „Strogo separirana soba“ na upravo „Jutra“. 3662

Išče se prazno sobo

v sredini mesta. Naslov je poslati v upravi „Jutra“. 3650

Stanovanje v Mariboru

zamenjam za stanovanje v Ljubljani. Naslov pove upr. „Jutra“. 3653

Gostilna

v Ljubljani, zelo dobro ido- ča, se da v najem ali na račun. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Kapital 60.000 Din“. 3693

Dobro ideča gostilna

v prometnem kraju, se odda v najem ali na račun. — Naslov pove uprava „Jutra“. 3619

Moja ženka!

Prejel oboje. Takrat na. — Peta. Poljuba. 3996

Ločena gospa

srednjih let, varčna gos- pođinja, a pripravo opravo, brez premoženja, se želi se- znaniti s solidnim gos- podom v svrhu skupnega živ- ljenja. — Dopise s slike na upravo „Jutra“ pod značko „Sponlad 40“. 3673

Pijančevanje ozdravi!

hitro in ne da bi pijanec vedel, «Abstinentol». Dobiva se v steklenicah po 30, 50, 80 in 140 Din. R. Zepšljaja ga proti naprejšnji poslavi zneska (priporočeno nismo in 20 Din za poštino in zavojnico). Gesellschaft f. chem. u. metallurg. Industrie m. b. H., Wien XIII/2, Wissegrillgasse 5.

1 ali 2 prazni sobi

v sredini mesta, s posebnim vzhodom iz stopnic in elektr. razsvetljavo, po možnosti s kopalinco — tudi brez po- strežbe — se išče. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod sifro „B. K.“. 2292

Lepa soba

s posebnim vzhodom, elektr. razsvetljavo in vso oprebo, se odda najraje 2 boljšima gospodinjama ali dijakoma. Naslov pove uprava „Jutra“. 3642

Podstrešno sobo

ali kletno s številnim, 1800 zakonski par v bližini Trno- vega. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Mirna 1750“. 3709

Soba

separirana, s električno raz- svetljavo, se takoj odda. — Naslov pove uprava „Jutra“. 3705

Soba

1800 soliden akademik s 1. marcem, po možnosti s vso oprebo. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Soba 1755“. 372

Prazno sobico

event. tudi podstrešno, 1800 vzhoda. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod značko „Pri- prost 1754“. 3711

Gospod

se sprejme kot sostanovalec v lepo račno sobo, v sredi- ni mesta — event. s hrano. Naslov pove uprava „Jutra“. 3724

Na stanovanje

se sprejmeta 1—2 gospoda, event. tudi na brano, takoj ali s 1. marcem. Soba je vrt, in s elektr. razsvetlavo. — Naslov pove uprava „Jutra“. 3687

Lepo sobo

s posebnim vzhodom in po- strežbo, 1800 boljši uradnik. Ponudbe na: Spitt. d. d. v Ljubljani 2670

Kapital

Posojila
od 100.000 Din naprej, se iščejo proti dobremu jam- stvu na krepitvenosti. — Vknjižba na prvo mesto na objekte, ki nudijo 5 do 10- stroko sigurnost od vane posojila, plača se 25 odst. obresti, a posojila se dajo lahko tudi v inozemski va- juti. Podrobne informacije daje Agencija „Informator“ v Zagrebu, Samotanska ul. št. 9. 3129

Posojilo 10.000 Din

za kratko dobo, 1800 em. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Varno 1727“. 3671

Moja ženka!

Prejel oboje. Takrat na. — Peta. Poljuba. 3996

Ločena gospa

srednjih let, varčna gos- pođinja, a pripravo opravo, brez premoženja, se želi se- znaniti s solidnim gos- podom v svrhu skupnega živ- ljenja. — Dopise s slike na upravo „Jutra“ pod značko „Sponlad 40“. 3673

Družtom zasebnikom

prvotna in prepušča pla- «Pošredovalec», Sv. Petra c. št. 23. 976

Najlepše klektane čipke

in motive iz pravega la- zarskega rokca, se dobijo pri Ivani Primolci v Zelenkah na Gorenjskem. 2738

Znanja želi

imoviti trgovca s mlado vdo- vo ali gospodino v svrhu skupnega življenja. Le resni dopisi s slike, ki se vrne, naj se pošljejo pod „St. 360“ na upravo „Jutra“. 3556

Živali

Psa «Doberman»
dvoletnega, 2 leti staroga, prodaja po nizki ceni Alojzij Grebenec, Krahoveki nasip 4, III. nadst. 3634

Izgubila se je boja

dne 12. t. m. od kavarnе „Emena“ do južnega kolo- dvora. Najditej naj se zga- si v upravi „Jutra“. 3621

Izgubila se je «broša»

v soboto zvečer. — Po

ALEKSANDER DUMAS ZVEŠTOBA DO GROBA (LA DAME DE MONSOREAU)

XXII.

CHICOT VEDNO BOLJ POSTAJA PRAVI KRALJ
FRANCIJE.

Polnoč je odbila. O polnoči so se vrata Louvra običajno zapirala. Danes je kralj dal ukaz, da ostanejo odprta do prve ure. Četrť ure pozneje prihiteli Quelus s poročilom: „Sire, vojvoda se je vrnil.“ — „Kaj dela Maugiron?“ — „Ostali so na straži, da prepreči vojvodi odhod, kakor ste ukazali, sire!“ — „Ni opasnosti!“ — „Torej?“ vpraša Maugiron. „Nič, pustimo ga, naj mirno spi!“ pravi kralj. „Kdo je pri njem?“ — „Monsoreau, kakor navadno!“ mu javijo plemiči. „Kaj zapoveduje Vaše Veličanstvo?“

„Epernon in Schomberg naj se požurita, a z gospodom Monsoreauom želim govoriti.“

Quelus izvrši dobljene ukaze z običajno žurnostjo. Epernon pride, lepo oblečen, in Schomberg, še nekoliko lisast po indigu, in za njima Epernon, ki se pokloni in vpraša: „Kapitan garde mi je javil, da mi izkazuje čast in me kliče k sebi!“

„Da, gospod! Zvečer sem zapazil, da so zvezde sijajne in vreme lepo, pa bi jutri rad lovil. Sedaj je polnoč. Požurite se, gospod vrhovni lovec, politite takoj v Vincennes in izvolajte jelena, jutri gremo naenj!“

„Sire, odvrne Monsoreau, če se prav spominjam, je Vaše Veličanstvo izvolilo za jutri poklicati k sebi gospoda vojvoda de Guise in gospoda vojvoda anžovinskega zaradi imenovanja predsednika lige?“

„No, in?“ vpraša kralj s ponosnim glasom, na katerega je bilo težko odgovorjati.

„In, sire... težko, da bomo izhajali s časom za oboje.“

„Kdor ume svoj čas porabiti, kakor treba, doseže vse. Gospod vrhovni mojster lova, to si zapomnite, in sedaj pojdite, kakor sem ukazal.“

Monsoreau odhiti, Quelus in Schomberg pa za njim, da ga nadzirata in da mu odpreta vrata Louvrea. Kralj jima še namigne, naj se vrata za Monsoreauom takoj zapro. Vrhovni mojster lova je zares želel opozoriti vojvodo. Toda miljenca se nista odmaknila od njega in moral je po dobljenem ukazu naravnost.

Ko se četvorica vrne h kralju, jim pravi: „Sedaj za menoj.“

„Kam, sire?“

„Kdor gre z menoj, bo že videl.“

„Torej naprej!“ kliknejo vsi štirje na ves glas.

Miljenec pogledajo svoje meče da-li ne tiče pretrdo v nožnicah. si zapno vrhne jope nad usnjatimi telovniki, ki so jim služili za oklep, in oddidejo za kraljem, ki stopa pred njimi.

Na komorniku pred sobami vojvode Anžovinskega je bil komornik, ki je hotel takoj obvestiti svojega gospodarja o prihodu nepričakovanega poseta kralja, spremljanega po štirih oboroženih. Toda Henrik je komornika pograbil za roko, mu zapovedal molk in ga sunil svojim spremljevalcem, ki so ga naglo odvedli v sosednjo sobo, mu zamašili usta, ga zvezali in zaklenili v sosednji kabinet. Kralj je sam obrnil ključ v ključavnici. Vojvoda je tačas že ležal v svoji postelji in se udajal sanjam o svoji popularnosti in o velikih uspehih bodočnosti. Na podu poleg postelje je ležalo pismo, katero mu je izročil gospod de Monsoreau od vojvode de Guisea ki je Anžovince pozival, naj se drugi dan vsekakor javi pri kralju pri prvem sprejemanju.

Moremo si misliti, kako silno se je vojvoda začudil, ko je videl, da so se vrata nepričakovano odprla in da so se na pragu pojavili oboroženci. Naravnost osupnil pa je, ko je spoznal kralja samega.

Henrik III. migne z roko spremljevalcem, da ostanejo na pragu, sam pa naglo stopa po sobani k bratovi postelji, nagubčenega čela in resnega pogleda, ne da bi spregovoril besedico.

„Sire...“ spregovori vojvoda in glas se mu davi v grlu...

„Čast, katero mi izkazuje, je tako nepričakovana...“

„da ste se ustrašili, je-li?“ odvrne kralj. „To si lahko mislim, pa nič za to. Izvolite obležati, nikar ne vstajajte!“

„Ali, sire, dopustite mi...“ šepeta vojvoda zmeden in skuša pritegniti k sebi pismo, katero je pravkar prečital in potem spustil po velikaški navadi na tla.

„On je diskreten, ta dragi Franjo!“ se porogljivo zasmee kralj, ko vidi bratove napore da skrije pismo.

„Ali mi Vaše Veličanstvo želi kaj povedati na samem?“ vprašuje vojvoda, ki se zaman trudi, da bi se storil kolikor mogoče nedolžnega.

Trgovskega pomočnika

železninarske stroke, dobrega detajlista, ki obvlada srbo-hrvatski in nemški jezik, išče veliko podjetje v Slavoniji. Ponudbe na upravo lista. 873a

Ažurira in entla

volno v vseh barvah 1903/a

Toni Jager Černe
Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

Oskrbni dvo graščine Jurkloster prodaja potom znamenitih posejanih dne 25. februarja t. l. ob 10. uri dopoldne

230 jelovih stoječih dreves

820/a

okoli 450 m² vsebine, v oddelku 1 in 2a revirja „La nas“. Goz. je od ceste in žago v Jurklosteru 11,5 km oddaljen.

Drevesa so izkazana in se lahko na licu mesta ogledajo. Posebne pogoje in druge razjasnila naznanja gozdna uprava v Jurklosteru

Zastopnik se išče!

64a

Zastopnika, prvotno dvo moč, jako dobro navedena pri krojačih in šiviljah (modistih), išče za takojšen nastop tekstilna tovarna, eventualno se mu poveri kons. gosposko skladišče.

Ponudbe pod „dobri pogoji“ na „Ozma“, oglasni zavod, Zagreb, Gundulićeva 5.

Velika izbira svil za plesno sezono!

Prodaja do konca meseca

po nanovo znižanih cenah

Créz de Chine proj m 79 Din sedaj m 68 Din

" " " " " 110 " " 85 "

Vedno novosti! 77a II

A. Šinkovec nasl. K. Soss

Ljubljana, Mestni trg 19.

Zahvala.

890/a

Ob prebriski izgubi naše ljubljene mame, stare mame in tašče, gospe

Marije Štibernik

zahvaljujemo se tem potem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili našo nepozabljeno pokojnico na njeni poslednji poti. Ob enem izrekamo najprisrčnejšo zahvalo vsem onim, ki so nas tešili na ta ali oni način v neizmerni boli in nam priskočili v tem kritičnem momentu na pomoč.

Kisovec-Zagorje ob Savi, dne 15. februarja 1925.

ZALUJOČI OSTALI

889a

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da nas je za vedno zapustila naša nepozabna mama, stara mama in tašča, gospe

Marija Kovač

po kratki mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti, v 72. letu svoje starosti.

Pogreb preljuje pokojnice bo v sredo dne 18. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Stari trg št. 7, k Sv. Križu.

Blago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 16. februarja 1925.

Majda Kovač in Angela Cirman, roj. Kovač, hčerki.

Slavko Cirman, zet. — Branko in Marjan, vnuka.

862a

Društvo državnih upravnih uradnikov zdravstvenih in skrbstvenih zavodov in osrednjih obštev za Slovenijo v Ljubljani naznanja, da je dne 15. februarja 1925. nenadoma preminul njega zvesti član

FRANC HRIBERNIK

upokojeni upravitelj državne biralnice v Vojniku.

Pogreb se bo vršil dne 17. februarja 1925. v Vojniku.

Ohranimo ga v blagem spominu!

Ljubljana, dne 16. februarja 1925.

Odbor.

Srečo Rainer

asistent dir. drž. zel.

Anica Hebenstreit

poročena

Ljubljana

dne 15. februarja 1925.

Pozor!

Vsak dan sveže in dobro

mleko

surovo in čajno

maslo

se dobi v mlekarni

Trnovski pristan št. 14

Priporočamo

novo izdajo

Janko Kersnikovih

romanov:

Cyclamen

Broš. 22 Din, vez.

27 Din, poš. 1-25 Din

Agitator

Broš. 18 Din, vez.

23 Din, poš. 1-25 Din

Izdala jih je

Tiskovna zadruga

v Ljubljani

Kdor hoče kaj prodati

Kdor hoče kaj kupiti

Kdor išče službo itd.

naj inserira v „Jutro“

Elektrotehnični obratovodja

s dokazilom večletne prakse v večjih podjetjih z visoko napetostjo, ki je trezen in naš državljan, se sprejme s 1. aprilom 1925.

Prosto stanovanje, razsvetljava in kurjava in primeren vrt so na razpolago.

Samo pisarne ponudbe z navedbo mesečne plače in prepis izpričeval naj se pošljejo Ravnateljstvu tovarne cementa, Zidani most. 876/a

Vsem,

ki hočejo dobro kavo piti, priporočamo izvrstno našo pravo domačo 1848-a Kolinsko oikorijo.

HOTEL „BALKAN“ v Beogradu

potrebuje: 734-a

5 točajev, ki morajo biti vajeni kletarskega posla, zlasti izurjeni v točenju piva;

2 dečka za vnanje posle;

2 dečka za čiščenje parketov;

2 dečka za čiščenje obedne priprave;

4 dečke za delo v kuhinji;

3 deklice za delo v kuhinji.

Plača po sposobnosti od 400 Din do 1000 Din, stanovanje in hrana.

„Splošna knjižnica“

nudi sledeče najnovejše zvezke:

D. Feigel: Domače živali, humorističen spis, 72 strani, broš. 10 Din, vez. 15 Din
H. Murger: La Bohème, roman, 402 strani, 35 „ 42 „
A. Remco: Magda, trag-dija, 85 strani, 14 „ 20 „
Dr. F. Göstl: Misterij duše, polju ni pregled psihistrie, 276 strani, 35 „ 45 „
Dr. A. Gossar: Socialna ekonomija, 300 strani, 85 „ 95 „
T. Zielinski: Antikoni in moderni svet, 101 str., 36 „ 45 „

Naročila sprejema 856/a

Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marjtin trg št. 8.

879a

Zapustila nas je naša zlata mamica, oziroma stara mati, tašča, gospe

Apolonija Volc, roj. Valentinič

učiteljeva vdova

po dolgotrajni težki bolezni, previdena s poslednjimi tolažili, v ponedeljek dne 16. februarja 1925. ob 5. uri zjutraj v 82. letu starosti.

V neizmerni tugi obveščamo o tem vse svoje dobre sorodnike, prijatelje in znance s prošnjo, naj ohranijo rajni blag spomin.

Truplo nepozabne rajne položimo k večnemu počitku v sredo dne 18. februarja 1925. ob 4. uri popoldne na pokopališče v Poljčanah.

Počivaj sladko v Bogu, zlata mamica!

Poljčane, Konjice, Ljubljana, Graz, 16. febr. 1925.

831/a

Rodbina Volc, Wagner-Kranjc.

Vsem bratom in sestram sporočamo žalostno vest, da je dne 14. svečana 1925. zjutraj preminul naš član, brat

Loize Pintar ml.

Ljubljana v Slov. Bistrici

Pogreb se je vršil dne 16. svečana 1925. ob 16. uri.

Naj v miru počiva!

Slovaška Bistrica, 14. svečana 1925.

Sokol Slov. Bistrica.